

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

Christina Andersson

2023-10-04

§§ 124-167

Sammanträdesplats och tid Linnés aula, Kunskapsgallerian, Linköping 09.00–17.05

Ajournering klockan 10.30–10.45, 12.45–14.00, 15.25–15.45

Närvarande**Ledamöter**

Nils Babtist (L), ordförande
Elvira Wibeck (KD), 1:a vice ordförande
Alexander Höglund (L)
Alma Basic (S)
Anders Eksmo (KD)
Anna Johansson (S)
Anna Nilsson (M)
Annette Ohlsson (M)
Annicki Oscarsson (KD)
Annsofi Ramevik (S)
Anwar Samuelsson (M)
Benny Sellborn (SD)
Bert Egnell (M)
Birre Waern (KD)
Camilla Egberth (S)
Catarina Engström (MP)
Charlotte Wessman (SD)
Daniel Ringqvist (SD)
David Ergül (S)
Elin Andersson (V)
Elisabet Edlund (S)
Ellen Aguirre (S), § 124–145
Emil Broberg (V)
Emil Steen (M)
Erik Johansson (SD)
Eva Andersson (S), § 124–144
Eva Hermansson (M)
Eva Vikmång (S)
Fredrik Sjöstrand (M)
Gunilla Hellberg (SD)
Göran Fältgren (S)
Göran Hargestam (SD)
Hans Elf (S)
Helen Albrektsson (M)
Ibtisam Yusuf (V), § 124–144

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§§ 124-167

Irina Sedova (SD)
Jacob Cernvall (M)
Jan Owe-Larsson (M)
Jenny Elander Ek (C)
Jessica Eek (V)
Jessica Lindström (S)
Joakim Gustavsson (SD)
Julie Tran (C)
Jörgen Oskarsson (S)
Jörgen Rundgren (M)
Kaisa Karro (S)
Kerstin Sjöberg (C)
Kristin Andersson (KD)
Lars Ahlm (M)
Lena Käcker-Johansson (KD)
Lena Micko (S)
Linda Sundregård (MP)
Linus Emmoth (S)
Maja Engström (V)
Maj-Viol Axelius-Thostrup (V)
Malin Östh (V)
Margareta Fallsvik (L)
Margareta Fransson (MP), § 124–160,
165–167
Maria Almesåker (M)
Maria Persdotter (C)
Marie Morell (M)
Martin Tollén (S)
Matilda Ekeblad (M)
Michael Enkurs (S)
Mikael Eriksson (SD)
Monika Broman (L)
Nicklas Andersson (S)
Niklas Nåbo (S)
Oscar Strömblad (M)
Patrik Westlund (SD)
Per Larsson (KD)
Peter Hermansson (S)
Ralf Holmér (M)
Renée Georgio (S)
Richard Svensson (SD)
Suada Tolic (M)

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§§ 124-167

Susanna Lindvall (SD)
Thomas Svensson (SD)
Tobias Eriksson (M)
Tobias Holmberg (V)
Tom Pettersson (SD)
Tommy Ählström (M)
Torbjörn Holmqvist (S)
Ulrika Jeansson (S)
Viola Ingvarsson (M)

**Tjänstgörande
ersättare**

Birgitta Wessman-Thyrsson (S) ersätter Mattias Ottosson (S)
Florian Aranda (SD) ersätter Johan Tegnert (SD)
Simone Öhrn (KD) ersätter Martin Zetterlund (KD)
Pia Dingsten (S) ersätter Ann-Charlotte Wiberg (S)
Börje Lindholm (S) ersätter Alexander Fröderberg (S)
Ghassan Al-Janabi (S) ersätter Britt Olauson (S)
Thomas Larsson (S) ersätter Christina Hasselrot (S)
Jonny Ståhl (C) ersätter Birgitta Gunnarsson (C)
Richard Kullberg (C) ersätter Cathrine Vikinge (C)
Patrick Lindahl (S) ersätter Fia Storkull (S)
Björn Sandberg (SD) ersätter Nathalie Pettersson (SD)
Martin Klerung (L) ersätter Gun Inger Andersson (L)
Roland Björklund (S) ersätter Klas Corbelius (S)
Johan Rutfors (M) ersätter Mia Landell (M)
Kerstin Sagström (V) ersätter Lilibet Gustafsson (V)
Colin Larsson (S) ersätter Rebecca Hägg (S)
Håkan Dahlgren (S) ersätter Ellen Aguirre (S), § 146–167
Hildegard Jaraskog (MP) ersätter Margareta Fransson (MP), § 161–164
Agneta Eriksson (V) ersätter Ibtisam Yusuf (V), § 145–167
Marcus Wisäter (S) ersätter Eva Andersson (S), § 145 167

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

Christina Andersson

2023-10-04

§§ 124-167

Justering

Vid protokollet

Christina Andersson

Justeras av

Nils Babtist (L)

Elvira Wibeck (KD)
Kaisa Karro (S)

Protokollet justeras med elektronisk signering. Justeringen tillkännages genom anslag på Region Östergötlands anslagstavla på webbplatsen regionostergotland.se.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§§ 124-167

Föredragningslista

§	Rubrik	Ärende
§ 124	Fastställande av upprop	
§ 125	Val av justerare tillika rösträknare	
§ 126	Föredragningslistan	
§ 127	Nya regiondirektören Mikael Borin presenterar sig samt presentation av revisionen	
§ 128	Granskning av regionens upphandlingar och inköp Region Östergötland	2023/10667
§ 129	Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete Region Östergötland	2023/10668
§ 130	Granskning av regionens uppföljning av privata utförare inom primärvården	2023/9478
§ 131	Arbetsordningen för krisledningsnämnden	2023/9543
§ 132	Redovisning av partistöd 2022	2023/5876
§ 133	Höjning av egenavgiften i den kommunöverskridande färdtjänsten	2023/6732
§ 134	Svar på revisionsrapport: Granskning av årsredovisning 2022 Region Östergötland	2023/4873
§ 135	Svar på revisionsrapport: God ekonomisk hushållning 2022	2023/4871
§ 136	Svar på revisionsrapport: Granskning av medicinska resultat	2023/996
§ 137	Svar på revisionsrapport: Granskning av arbetet med psykisk ohälsa bland äldre	2023/997
§ 138	Svar på motion: Utarbeta förstärkta strategier för att bygga mer hållbart (V)	2023/1071
§ 139	Svar på motion: Stärk varumärket Region Östergötland hos unga och locka fler grundskoleelever till Vård- och omsorgsprogrammet (S)	2023/1633
§ 140	Svar på motion: Utbilda fler sjuksköterskor (V)	2023/743
§ 141	Svar på motion: Fria arbetsskor till vårdens medarbetare (S)	2023/1635
§ 142	Svar på motion: Inför lovjobbsgaranti för studerande på Vård- och omsorgsprogrammet (S)	2023/1632
§ 143	Svar på motion: Stärk rekryteringen till vård- och omsorgsprogrammet med anställningsgaranti efter fullbordad examen (S)	2023/1634
§ 144	Svar på motion: Bygg ut regionens bemanningspool (S)	2023/4180
§ 145	Svar på motion: Rätt till mammografi, också för de som är över 74 år	2023/3249
§ 146	Svar på medborgarförslag: Gratis kollektivtrafik från 75 års ålder samt att spårvagnstrafiken Klingsberg ska öppnas	2022/13826
§ 147	Svar på medborgarförslag: Avgiftsfria resor i kollektivtrafiken för personer från Ukraina	2023/3889
§ 148	Ny motion: Hälsoekonom i Region Östergötland (V)	2023/9980
§ 149	Ny motion: Angiveri (S), (V), (C), (MP)	2023/10255
§ 150	Ny motion: Trygg förlossningsvård - hela kedjan (C)	2023/10763

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

Christina Andersson

2023-10-04

§§ 124-167

§ 151	Ny motion: Inför klimakterievänliga arbetsplatser för en jämställd region (MP)	2023/10764
§ 152	Ny motion: Familjecentral till alla kommuner	2023/10895
§ 153	Ny interpellation: Verkningar av det OB-tillägg som enbart betalas ut till sjuksköterskor i dygnet runt-verksamheterna (S)	2023/10248
§ 154	Ny interpellation: Hur kommer ni arbeta med barnrättsombud? (MP)	2023/10277
§ 155	Ny interpellation: Tidstjuvar vilka konkreta åtgärder har hittats? (MP)	2023/10365
§ 156	Ny interpellation: Stoppa ojämställdhet i vård och hälsa (C)	2023/10312
§ 157	Ny interpellation: Idrottspolitisk plan ett regionalt ansvar? (MP)	2023/10130
§ 158	Ny interpellation: Hur förberedd är Region Östergötland för EU:s lag om dygnsvila? (C)	2023/10455
§ 159	Ny interpellation: om parkeringar i anslutning till tåg och buss (C)	2023/10457
§ 160	Ny interpellation: Hur kan det systematiska miljöarbetet stärkas genom att försvagas? (V)	2023/10459
§ 161	Ny interpellation: Är Östergötland en del av det bortskämda Sverige? (V)	2023/10460
§ 162	Ny interpellation: Hur säkerställs att omfattande fel i fakturor från bemanningsföretag inte förekommer? (V)	2023/10495
§ 124	Ny interpellation: Folkbildningens framtid i Östergötland (MP)	2023/10497
§ 164	Medborgarförslag: Rutiner i riskbruk av alkohol har fungerat dåligt i Region Östergötland	2023/10655
§ 165	Avsigelser	2023/236
§ 166	Fyllnadsval	
§ 167	Information	

Ärendena behandlas i följande ordning: § 124–152, 165–167, 153–164. I protokollet skrivs ärendena i den ordning de står i föredragningslistan.

Justering

--	--

Upprop § 124
Uppropet fastställs.

Christina Andersson

2023-10-04

§ 125

Val av justeringsperson
och rösträknareElvira Wibeck (KD) och Kaisa Karro (S) utses att förutom ordförande justera
dagens protokoll. De utses också till rösträknare.

Christina Andersson

2023-10-04

Sammanträdets
föredragningslista

§ 126

Ordförande presenterar föredragningslistan.

Till listan läggs följande ärenden:

- Granskning av regionens uppföljning av privata utförare inom primärvården
- Ny motion: Familjecentral till alla kommuner

Föredragningslistan fastställs.

Christina Andersson

2023-10-04

Informationer**§ 127**

Regionstyrelsens ordförande Marie Morell introducerar den nya regiondirektören Mikael Borin, som sedan presenterar sig och informerar om de uppdrag han fått och hur han ser på dem.

Därefter presenterar revisionens ordförande Per Petersén den nya revisionen och informerar om dess arbete.

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 128

Anmälan av revisionsrapport § 128
Revisionens ordförande Per Petersén informerar om Revisionsrapport - Granskning av regionens upphandlingar och inköp Region Östergötland.

Granskning av regionens upphandlingar och inköp Region Östergötland **På ordförandens förslag BESLUTAR regionfullmäktige**
att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

RÖ 2023/10667

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 129

§ 129

Anmälan av
revisionsrapportRevisor Per Jameson informerar om Revisionsrapport - Granskning av
systematiskt arbetsmiljöarbete Region Östergötland.Granskning av
systematiskt
arbetsmiljöarbete Region
Östergötland**På ordförandens förslag BESLUTAR regionfullmäktige**

att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

RÖ 2023/10668

Justering

--	--

Sekreterare

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 130

Anmälan av
revisionsrapport

§ 130

Revisor Per Jameson informerar om Revisionsrapport - Granskning av regionens uppföljning av privata utförare inom primärvården.

Granskning av regionens
uppföljning av privata
utförare inom
primärvården**På ordförandens förslag BESLUTAR regionfullmäktige**

att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

RÖ 2023/9478

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 131

Arbetsordningen för
krisledningsnämnden

RÖ 2023/9543

§ 131

Enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska regioner vara redo att vid behov sammankalla och sätta i funktion en krisledningsnämnd. Föreliggande arbetsordning för krisledningsnämnd fastställer när sammankallning bör ske, samt vissa former och rutiner för krisledningsnämndens arbete. Dokumentet är tänkt att ersätta nuvarande "plan för hantering av extraordinär händelse".

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t fastställa föreliggande Arbetsordning för krisledningsnämnd samt,

a t t ge regiondirektören i uppdrag att vid behov besluta om smärre förändringar och revideringar i arbetsordningen som inte är av principiell karaktär.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 132

§ 132
Redovisning av partistöd 2022
RÖ 2023/5876

Partistöd utbetalas årligen per mandat efter särskilt beslut i fullmäktige.

Partier som erhållit partistöd ska lämna in redovisning att stödet använts för sitt ändamål enligt 4 kap. 31 § kommunallagen.

Redovisningen av hur partistödet använts ska årligen granskas. Partierna utser själva sin granskare. Granskaren ska årligen lämna en granskningsrapport med ett intyg om att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Redovisning och tillhörande granskningsrapport ska vara inlämnad till Region Östergötland senast den 30 juni året efter det att stödet lämnats.

Samtliga åtta partier i regionfullmäktige har inkommit inom föreskriven tid med redovisning och tillhörande granskningsrapport som undertecknats av partiets granskare.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t lägga de inkomna redovisningarna av partistödet 2022 till handlingarna.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 133

Översyn av egenavgifter
för sjukresor 2023

RÖ 2023/6732

§ 133

Sedan 1 juli 2021 har egenavgiften för kommunöverskridande färdtjänst varit 35 kronor för kilometerintervallen 0-25 km och 50 kronor för kilometerintervallen 25,01 km och uppåt.

Med anledning av höjda kostnader för den kommunöverskridande färdtjänsten på grund av höjda index som i sin tur är en följd av höjda bränslepriser föreslås en justering av egenavgiften för den kommunöverskridande färdtjänsten till 40 kronor för intervallen 0–25 km och till 60 kronor för intervallen 25 kilometer och uppåt. Förslaget är att kostnaden för medresenären fortsätter att motsvara enkelbiljett för färdtjänst, precis som idag, och därmed följer med prisjusteringen.

Periodbiljetter fortsätter att gälla i samma omfattning som tidigare. Höjningen av egenavgiften är en av åtgärderna för att få en budget i balans för den kommunöverskridande färdtjänsten. Beslut om justering av egenavgifterna för den kommunöverskridande tillställs nämnden för beslut i september för vidare beslut i regionstyrelsen och regionfullmäktige under hösten 2023.

För statistik över antal individer som någon gång under 2022 reste en kommunöverskridande färdtjänstresa fördelat per kommun, se bilaga.

Yrkanden

Tobias Holmberg (V) yrkar avslag på förslag till beslut.

Jan Owe-Larsson (M) yrkar bifall till förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Jan Owe-Larssons yrkande prövas mot Tobias Holmbergs yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Jan Owe-Larssons yrkande vinner bifall.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 133

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t höja egenavgiften för kommunöverskridande färdtjänst till 40 kronor för kilometerintervallet 0–25km samt till 60 kronor för resor i kilometerintervallet 25,01km och längre, samt

a t t höjningen gäller från den 1 januari 2024.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Västerpartiet** reserverar sig till förmån för Tobias Holmbergs yrkande.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 134

Svar på revisionsrapport
– Granskning av
årsredovisning 2022
Region Östergötland

RÖ 2023/4873

§ 134

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska regionens årsredovisning 2022. Revisorerna har gjort följande bedömning:

- Årsredovisningen lämnar i allt väsentligt upplysningar om verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen.
- Räkenskaperna avviker från lagar och rekommendationer vad gäller redovisning av pensionsåtagandet. Denna avvikelse kommenteras tydligt i årsredovisningen. Årsredovisningen överensstämmer i dessa avseenden med regionens styrmodell och är kopplad till fullmäktiges treårsbudget. En alternativ redovisning av pensioner enligt blandmodell finns i årsredovisningen. Vi bedömer att avvikelsen därmed inte försvårar styrning, ledning, uppföljning och kontroll.
- Vid granskning av årsredovisningen har även en avvikelse avseende leasingåtagandet konstaterats. Den pågående kartläggningen av området bör fortsatt prioriteras och slutföras under 2023.
- Lagens balanskrav rörande ekonomin uppnås för 2022. Det ekonomiska utfallet är dock negativt och uppgår till minus 110 miljoner kronor samtidigt som produktionsenheten Hälso- och sjukvården redovisar ett stort underskott jämfört med budget. Fortsatta åtgärder krävs därför för att uppnå ekonomisk balans inom styrelsens verksamheter.

Regionledningskontorets kommentarer

I revisionsrapporten från PwC är bedömningen att räkenskaperna inte är rättvisande eftersom regionen avviker från god redovisningssed vad gäller redovisning av pensionsåtagandet. Region Östergötland gör dock en annan bedömning, att årsredovisningen överensstämmer med regionens styrmodell och är kopplad till fullmäktiges treårsbudget, vilken är i linje med revisionsskrivelsen som de förtroendevalda revisorerna har lämnat och som presenteras ovan.

Region Östergötland redovisar, efter beslut i fullmäktige, framtida pensioner för medarbetare enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att den totala pensionsskulden redovisas i balansräkningen till skillnad från den

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 134

lagstadgade så kallade blandmodellen som innebär att pensionsåtaganden före 1998 lyfts ut ur balansräkningen. Avvikelsen med fullfondering av pensioner beskrivs och motiveras tydligt i årsredovisningen och en alternativ redovisning enligt lagens krav på blandmodell presenteras också.

Blandmodellen har fram till för några år sedan visat ett bättre resultat än fullfonderingsmodellen men i takt med att pensionsutbetalningarna för pensioner intjänade före 1998 ökar mer än värdesäkringen av den totala pensionsskulden blir resultatet enligt blandmodell sämre än i fullfonderingsmodellen. Region Östergötland har genom åren gjort avsättningar till hela pensionsskulden. Det innebär fram till för ett antal år sedan en högre kostnadsbelastning på resultatet än om blandmodellen använts men har också medfört en relativt god likviditet. Regionen har även en målsättning att ha ett positivt eget kapital och tillhör de regioner som har högst soliditet även om de regioner som redovisar enligt blandmodell nu kommer ikapp.

I samband med den nya kommunala bokförings- och redovisningslagen som trädde ikraft 2019 var utredningens förslag en övergång till fullfonderingsmodellen. Regeringen tillsatte dock en utredning – *Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner* för att utreda mer omkring kommunal ekonomi, balanskrav och god ekonomisk hushållning. I slutet av maj 2023 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen. Regeringen bedömer att pensionsförpliktelserna även fortsättningsvis ska redovisas enligt blandmodell och riksdagen förväntas ta beslut i oktober 2023. Region Östergötland avvaktar det formella beslutet och fattar därefter beslut om hur övergången ska gå till (RS §131/2023).

När det gäller finansiell leasing kommer kartläggning och bokföring enligt redovisningsrekommendationer att slutföras under 2023.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t lägga revisionsrapporten till handlingarna

Justering

--	--

Sekreterare

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 135

Revisionsrapport: God
ekonomisk hushållning
2022

RÖ 2023/4871

§ 135

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat för 2022. Revisorerna ställer sig bakom PwC:s revisionsrapport och gör följande bedömning:

- Resultatet är inte förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i Treårsbudget 2022–2024 med fokusområden 2022. Resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag är minus 0,6 procent. Målet är ett resultat om 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Verksamhetsresultaten är delvis förenliga med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt. 66 procent av uppdragen bedöms ha genomförts enligt plan med tillfredsställande resultat men endast 33 procent av styrtalen bedöms som uppnådda.
- Brister i måluppfyllelse finns inom flera väsentliga områden såsom tillgänglighet, Nära vård och digitalisering. Vi noterar att för 22 procent av styrtalen ges ingen bedömning för året.

Regionledningskontorets kommentarer

Regionledningskontoret instämmer i de bedömningar som revisorerna gör.

Revisorerna noterar att det för 22 procent av styrtalen inte görs någon bedömning. Det framgår dock vid samtliga styrtal vad anledningen är till att bedömningen inte genomförts. Ofta är anledningen att styrtalen är synkroniserade med målsättningar som beslutats i andra styrande dokument (exempelvis klimatfärdplan) som har längre tidshorisont på målen. Hur styrtalen målsätts behöver alltid värderas i samband med upprättande av treårsbudget med fokusområden.

Under 2023 pågår uppdatering av riktlinjen för god ekonomisk hushållning, med målet att se över hur bedömningen av god ekonomisk hushållning genomförs samt beskriva de finansiella målen på längre sikt.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 136

§ 136

Revisionsrapport:
Granskning av
medicinska resultat

RÖ 2023/996

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska styrning och uppföljning utifrån medicinska resultat. Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsens styrning och uppföljning av medicinsk kvalitet är ändamålsenlig. Vidare bedöms utvecklingen inom området utifrån de egna målen inom Region Östergötland och om regionens utveckling är tillfredsställande jämfört med rikssnitt.

Revisorerna har beaktat PwC:s revisionsrapport som särskilt lyfter fram följande bedömningar:

- Regionstyrelsens styrning och uppföljning inom området medicinsk kvalitet är ändamålsenlig. Synpunkter har i noterats kring styrningens och uppföljningens omfattning och inriktning.
- Åtgärder utifrån genomförd uppföljning bedöms som delvis tillfredsställande. Förutsättningar att förbättra den medicinska kvaliteten har beslutats politiskt och utifrån detta finns också åtgärder beslutade men åtgärderna har dock inte alltid genomförts. Deltagande i nationella nätverk samt regionala programområden (RPO) bidrar till vidtagande av åtgärder.
- Utvecklingen inom området styrning och uppföljning är delvis tillfredsställande utifrån regionens beslutade mål inom området. Måluppfyllelsen är blandad och det finns flera väsentliga mål avseende exempelvis tillgänglighet som inte uppnåts. Dock uppnås 61 procent av de medicinska indikatorerna utifrån målnivåer i nationella databasen "Vården i siffror".
- Regionens resultat är delvis tillfredsställande jämfört med övriga regioner. Sedan 2018 har utfallet för majoriteten utvalda indikatorer förbättrats för regionen. För riket har dock utvecklingen varit bättre. För regionens del är i stort sett hälften av indikatorerna bättre än riket vid den senaste mätningen. Nationella jämförelser visar på ett blandat resultat relativt riket.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 136

Regionledningskontorets kommentarer

Regionledningskontoret delar revisionsrapportens slutsats till viss del och nedan återfinns Region Östergötlands reflektioner på rapporten samt kommentarer kring förbättringsförslag.

Revisionsfråga 1 - Är styrelsens styrning och uppföljning inom området medicinsk kvalitet ändamålsenlig?

Sedan revisionen genomfördes har det i uppdraget med treårsbudgeten tillkommit patientsäkerhetsmått i uppföljningen.

Regionledningskontoret ser behov av och har påbörjat ett arbete med att utveckla regionens uppföljning så att den tydligare svarar mot behovsstyrning (politisk styrning), men även innefattar uppföljning av kunskapsstyrning och produktionsstyrning. Arbetet kan ses som en del i utvecklingen av lokala strukturer av kunskapsstyrning som regionstyrelsen fattat beslut om. Eftersom begreppet medicinsk kvalitet inte har någon klar definition, vilket också nämns i revisionsrapporten, används istället begreppet God vård (med sex definierade perspektiv) i arbetet med att utveckla uppföljningen.

Revisionsfråga 2 - Vidtas åtgärder utifrån genomförd uppföljning inom området?

Åtgärder som beslutats politiskt bedöms av revisionen inte ha genomförts i tillräcklig utsträckning. Bedömningen baseras på det som revisionen uppfattat från intervjuer om försvårande omständigheter som pandemi och omställning till ny organisation, men även den kompetensförsörjnings- och vårdplatssituation som råder. Det bör dock framhållas att det framkommit att, det utmanande läget till trots, utförts flertalet utvecklingsarbeten baserade på fattade beslut och att resultat från dessa ofta bör ses som långsiktiga och att målen inte nödvändigtvis nås på ett år. Vissa beslut och rekommendationer kommer även från regionens deltagande i nationella nätverk samt RPO och bidrar till genomförande av åtgärder inom det medicinska området.

Regionledningskontorets pågående arbete med att utveckla uppföljning av God vård syftar till att säkerställa vårdens kvalitet och därmed tydligare synliggöra behov av åtgärder i framtiden.

Revisionsfråga 3 - Är regionens utveckling tillfredsställande utifrån beslutade mål?

Regionledningskontorets och hälso- och sjukvårdsverksamhetens gemensamma arbete med att utveckla lokala strukturer för kunskapsstyrning (som nämns ovan) förväntas medverka till att sätta och tydliggöra mål för att långsiktigt ge goda effekter.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 136

Revisionsfråga 4 - Är regionens resultat tillfredsställande jämfört med övriga regioner?

Socialstyrelsens och SKR:s redovisningar av nationella jämförelser visar på ett blandat resultat relativt riket för Region Östergötland. Dock väljer revisionen att bedöma att Region Östergötlands resultat är delvis tillfredsställande i jämförelse med rikets. Detta baseras på att vår region för andel (valda) indikatorer har förbättrats 8 procentenheter mindre än riket sedan 2018 (72 % av indikatorerna har för regionen förbättrat resultat jämfört med rikets 80 %). Regionledningskontoret ser en osäkerhet i en sådan jämförelse eftersom de regioner som hade sämre resultat 2018 förmodas ha haft större möjlighet att förbättras än de som redan hade goda resultat. Inte desto mindre behövs beslut, uppföljning och åtgärder som har ambitionen att ständigt förbättra vårdens kvalitet så att Region Östergötland ska kunna erbjuda god vård i nationell toppklass för invånare, patienter och närstående.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 137

§ 137

Revisionsrapport:
Granskning av arbetet
med psykisk ohälsa bland
äldre

RÖ 2023/997

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska arbetet med att motverka psykisk ohälsa hos äldre.

Revisorerna ställer sig bakom PwC:s revisionsrapport och vill särskilt lyfta fram följande:

- Den samlade bedömningen är att styrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden inte helt säkerställt en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa. Den interna kontrollen inom området bedöms samtidigt i allt väsentligt vara tillräcklig.
- Det finns mål och planer inom området och ansvarsområden inom regionen är tydliggjorda. Uppföljning sker inom området men de brister som uppföljningen pekar på behöver i högre grad åtgärdas.
- Utvecklingsarbetet behöver i större omfattning samordnas. Arbetet med samordnade individuella planer måste stärkas utifrån lagens krav.
- De förebyggande insatserna behöver stärkas.

Regionledningskontorets kommentar:

Revisionsrapporten belyser flera viktiga faktorer inom området psykisk ohälsa. Regionledningskontoret delar revisionsrapporten slutsats till stora delar och nedan återfinns Region Östergötlands reflektioner på rapporten samt kommentarer kring förbättringsförslag.

Utvecklingen av äldrevårdsmottagningar har gått starkt framåt, men att etablera nya mottagningsformer tar tid. De nya mottagningarna på vårdcentralerna i länet ger goda förutsättningar att fånga upp, bemöta och behandla den psykiska ohälsan som identifieras hos äldre personer. Inom specialistpsykiatrien har också utvecklingsarbete genomförts i syfte att säkerställa vården vid psykisk sjukdom hos äldre. Likaså pågår implementering av utvecklad och systematisk samverkan mellan primärvård och specialistpsykiatrien.

Därutöver arbetar regionen med ABC-projektet och vårdcentralerna har till 2023 fått en ny inriktning på det som kallas Utvecklingspotten, som syftar

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 137

till att stötta och inspirera både regiondrivna och privata vårdcentraler anslutna till Vårdval primärvård att bedriva förbättringsarbeten. Inom ramen för det arbetet ska vårdcentralerna inleda förebyggande arbete i samverkan med civilsamhället. En del av dessa kommer att arbeta med ofrivillig ensamhet för äldre.

Rapporten påvisar att SIP upprättas till viss del vilket Region Östergötland beaktar vidare genom att fortsatt följa registrering av SIP. Pågående pilotarbete finns kring ett gemensamt journalsystem mellan regionen och fem kommuner i länet vilket skulle kunna underlätta kommunikation, öka samverkan och därmed öka antalet SIP.

Arbetet med att införa patientkontrakt kan också bidra till att fler SIP på sikt upprättas.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 138

§ 138

Motion Utarbeta
förstärkta strategier för
att bygga mer hållbart

RÖ 2023/1071

Motionären föreslår i sin motion att ge Regionstyrelsen i uppdrag att utarbete en plan för att efterfråga "grön betong" på minst 50 % av betongbehovet.

Betong är ett byggnadsmaterial med många goda egenskaper och den utvecklingen som sker kring klimatförbättrad betong är positiv. Det är viktigt med rätt material på rätt plats, betong finns i många olika kvaliteter och för ett kostnadseffektivt miljömässigt byggande är det viktigt att undvika användande av högre kvalitet på betongen än vad som krävs för byggnaden, både av kostnadsskäl och för att av CO2-skäl undvika onödigt hög mängd cement i betongen.

Klimatförbättrad betong är en produkt som mäter sig bra mot konventionell betong på de flesta områdena. Den klimatförbättrade betongen har idag dock vissa begränsningar inom exponerings och hållfasthetsklasser även om utveckling såklart sker på området. Den klimatanpassade betongen är också dyrare, ca 6-8 %. Bedömning bör göras för varje bygge och där det är lämpligt och ekonomisk möjlighet kan Region Östergötland se över om klimatförbättrad betong ska användas. Byggnadens miljöpåverkan ska bedömas utifrån byggnadsverkets funktion och prestanda sett ur ett livscykelperspektiv. I ett ansträngt ekonomiskt läge måste klimatförbättrande åtgärder som inte är kostnadsdrivande prioriteras.

Det är också principiellt önskvärt att politiken inte detaljstyr kring byggnadsmaterial, detta är något som riskerar att hämma utveckling av nya, ännu bättre material. Region Östergötland ska självklart ställa krav och gärna höga sådana men kraven bör vara materialneutrala. Detta ökar chanserna att materialtillverkare hittar nya produkter och byggnadssätt och marknaden kan välja det bäst lämpade materialet. De olika materialen ska användas där de gör bäst nytta och bäst bidrar till långsiktigt hållbart byggande.

Yrkanden

Marie Morell (V) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Kerstin Sagström (V) yrkar bifall till motionen.

Inlägg

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 138

Malin Östh (V) gör inlägg.**Propositionsordning**

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Marie Morells yrkande prövas mot Kerstin Sagströms yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkande mot varandra och finner att Marie Morells yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t avslå motionen.

ReservationerSamtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Vänsterpartiet** reserverar sig till förmån för Kerstin Sagströms yrkande.

Ordföranden ajournerar sammanträdet klockan 10.30–10.45.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 139

Svar på motion: Stärk
varumärket Region
Östergötland hos unga
och locka fler
grundskoleelever till
Vård- och
omsorgsprogrammet (S)

RÖ 2023/1633

§ 139

I motionen föreslås regionstyrelsen verka för att Region Östergötland stärker sitt varumärke och lyfter fram vårddyrken mot en yngre målgrupp i enlighet med motionens intentioner.

Motionären anför att allt för få från grundskolan söker sig till vård- och omsorgsyrkena. Vidare beskrivs att programmet har för få sökanden och att behörigheten är för låg hos de som avslutat programmet. Motionen innehåller flera förslag till hur yrken inom vård och omsorg skulle kunna marknadsföras.

Region Östergötland har under många år varit medvetna om det vikande intresset bland unga att ägna sig åt de vårdande yrkena. Därför har Östgötasamverkan i antagen treårsbudget för 2024-2026 redan gett uppdrag att *"Stärka Region Östergötlands varumärke som arbetsgivare"* samt att *"Initiera insatser, och öka samverkan, för att väcka intresse för arbete inom hälso- och sjukvård för barn och unga."*

I kontrast till sviktande intresse från yngre ser vi en ökande trend av äldre som söker sig till vårdutbildning. Antalet vuxenelever som söker sig till vården har ökat de senaste åren. En förskjutning i statistiken man kan reflektera kring. Det är många som "upptäcker" vårddyrket på senare år och det kan till exempel bero på personlig mognad eller att man efter några år på arbetsmarknaden inser värdet av att arbeta med människor.

I SKR:s studie *Unga och välfärdsjobben 2022* fångas ungas (16-29 år) attityder till vårddyrket upp. Bland annat visar studien att intresset för vård och omsorg har ökat sedan den förra undersökningen gjordes. Inte minst för undersköterskeyrket, där andelen intresserade ökade från en tredjedel till nästan hälften av de som svarat på undersökningen. Offentlig sektor anses bland unga vara en trygg arbetsmarknad och trygghet samt meningsfullhet är två viktiga faktorer för framtidens medarbetare.

Arbetsgivarvarumärkesarbete inom Region Östergötland har varit mer aktivt under en tid nu och mycket har hänt så här långt. Region Östergötland har byggt upp en struktur för mässor och tagit fram ett visuellt koncept som gör att vi kan paketera våra budskap attraktivt, både i annonser, på sociala medier och på webben. Under 2023 ligger fokus på att ta fram en strategi för att på längre sikt nå den eller de målgrupper som vi vill nå. Det gör vi bara genom målmedvetet och uthållighet genom riktat kampanjarbete, medveten budskaps planering och närvaro i de sammanhang målgrupperna befinner sig. Som en stor arbetsgivare med flera grupper att fokusera på så kräver också de olika yrkena sina egna planer då förutsättningarna varierar.

Justering

--	--

Nedan följer några exempel på vad som redan görs:

- Region Östergötland har en ledande roll inom länets Vård- och omsorgscollege och driver frågor till utveckling för målgruppen. Bland annat har vi aktiviteter i samband med VO-collegeveckan v.42 <https://www.vo-college.se/aktiviteter-ostergotland>
- Region Östergötland samarbetar och nätverkar med länets SYO-konsulenter och deltar på träffar där vi får möjlighet att lyfta fram våra yrken och svara på frågor så att konsulenterna står väl rustade att vägleda ungdomarna.
- Region Östergötland annonserar sedan flera år i broschyren Framtidsvalet som går ut till länets alla skolor, både till grundskole- och gymnasieelever. I annonsen beskrivs yrken och hur det är att jobba hos oss. <https://www.framtidsvalet.se/hem/>
- Region Östergötland deltar i flera arbetsmarknadsmässor varje år några vänder sig särskilt till de yngre åldrarna.
- Det pågår ett arbete med regionwebben för att den mer ska tilltala gruppen och även kunna användas i ämnet arbetsmarknadskunskap i skolorna. Arbetet är inte klart men har kommit en bit på väg.
- PRAO har funnits länge i sin klassiska form men har de senaste åren levt en alltmer tynande tillvaro. Pandemin bidrog självklart till en stor del men också svårigheten för verksamheten att kunna handleda och ge ungdomen passande arbetsuppgifter i en stressig vardag. Ett nytt koncept är dock på väg att arbetas fram som på ett bättre sätt möter de unga samtidigt som det minimerar belastningen för redan hårt belastade verksamheter.
- Region Östergötlands sociala medier utvecklas ständigt. Både Facebook, Instagram och Linked-In används för marknadsföring. Mest populära är de inslagen på Instagram där kliniker/enheter tar över kontot för en vecka och postar inlägg från sin vardag. Många positiva kommentarer från kollegor och vänner kommer och våra medarbetare får känna sig lite som de stjärnor de faktiskt är.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 139

Yrkanden

Niklas Nåbo (S) och **Roland Björklund** (S) yrkar bifall till motionen.

Marie Morell (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag på beslut.

Inlägg

Oscar Strömblad (M) gör inlägg.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Marie Morells yrkande prövas mot Niklas Nåbos med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Marie Morells yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t anse motionen besvarad.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Socialdemokraterna** reserverar sig till förmån för Niklas Nåbos med fleras yrkande.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 140

§ 140

Svar på motion: Utbilda
fler sjuksköterskor (V)

RÖ 2023/743

I motionen föreslås att en modell för utbildningsanställningar för undersköterskor tas fram, så de kan få möjlighet att läsa till sjuksköterska med bibehållen lön, som ett led i arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare. Vårdande enheter i Region Östergötland ska anmodas att erbjuda utbildningsanställningar av detta slag och kontakt ska tas med kommunerna för att gemensamt kunna utarbeta en strategi för ökad attraktivitet för undersköterskor och sjuksköterskor.

Region Östergötland har precis som de flesta regioner, kommuner och privata vårdgivare en stor utmaning i att klara kompetensförsörjningen. Det är brist på flera yrkeskategorier inom vård- och omsorg och det är många aktörer som konkurrerar om arbetskraften, inte minst om sjuksköterskor. De yrkanden som beskrivs i motionen besvaras gemensamt nedan.

För en hållbar kompetensförsörjning behöver vi lyfta tanken från att rekrytera till att även behålla. Region Östergötland är en av många regioner som arbetar med kliniska karriärstegar som verktyg för att visualisera de karriärvägar som erbjuds för yrkesgruppen inom Region Östergötland. Tydliga utvecklingsmöjligheter är faktorer som får medarbetare att trivas och stanna kvar, det visar forskningen återkommande. Sedan 2019-2020 finns kliniska karriärstegar för både undersköterskor och sjuksköterskor. Av alla anställda undersköterskor och sjuksköterskor i Region Östergötland används karriärstegar endast för ca 50% som verktyg mellan chef och medarbetare. En ökad användning av karriärstegar är prioriterat och HR genomför under 2023 utbildnings- och implementeringsinsatser för detta.

Andra faktorer att fokusera på för att behålla personal är medarbetarnas trivsel och engagemang. Ett gott arbetsklimat med en lagom stor arbetsbelastning och ett bra ledarskap är viktigt. Alla dessa delar ingår i arbetet kring ständiga förbättringar inom Region Östergötland, som ett viktigt led i arbetet för att få fler sjuksköterskor. Utbildningsanställning är inte den enda lösningen till att få fler sjuksköterskor. 2019 genomfördes, på uppdrag av VFU-rådet, en undersökning av förutsättningarna för uppdragsutbildning för undersköterskor att utbildas till sjuksköterskor vid Linköpings universitet. En uppdragsutbildning är en utbildning som ges av ett universitet med externa uppdragsgivare som avtalspart. Uppdragsgivare kan exempelvis vara myndigheter, kommuner, regioner eller företag. Uppdragsutbildningar är avtalsreglerade och förknippade med en avgift som ska ge full kostnadstäckning för universitet. En uppdragsutbildning kan

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 140

genomföras som utbildningstjänst, ett erbjudande mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Frågan om tillgodoräknande av kunskap, ett ”snabb-spår”, för undersköterskor att utbilda sig till sjuksköterskor har tidigare lyfts, bland annat av Stockholms läns landsting 2017 och frågan har skickats vidare till ansvarig minister. Vårdförbundet ställde sig kritiska till detta med motiveringen att det handlar om två helt olika yrken samt att sjuksköterskeutbildningen behöver vara en 3-årig akademisk utbildning. Att ge Region Östergötlands undersköterskor möjlighet att studera till sjuksköterskor på uppdragsutbildning med bibehållen lön skulle kräva resurser av flera slag, såsom kostnadstäckning för utbildningskostnaden samt för produktionsbortfall och finansiering av studietid (utbildningstjänster med bibehållen lön under studier) samt ytterligare VFU-platser, vilket redan idag är en flaskhals.

Sjuksköterskeprogrammet förändras i och med Yrkeskvalifikationsdirektivet och innebär från ht 2024 dubbelt så mycket VFU mot tidigare för studenter på det ordinarie intaget. Yrkeskvalifikations-direktivets krav på att utbildning till bland annat sjuksköterska och barnmorska ska omfatta ett visst antal timmar ska regleras i en ny bilaga till högskoleförordningen. VFU-platserna är redan idag en trång sektor och detta är utmanande för vårdens verksamheter.

Angående utbildningsanställningar generellt så pågår idag en utredning inom Region Östergötland med inspiration från Region Uppsalas arbete med att erbjuda studielön till sjuksköterskestudenter från termin 6 i syfte att bättre kunna knyta dem till Region Östergötland som arbetsgivare.

Slutligen, ambitionen att stärka sjuksköterskeprofessionen är god, men för att utbildningsanställningar och andra initiativ ska ge goda resultat behöver besluten grundas i omfattande forskning och praktiska överväganden. Region Östergötland har fokus att inte bara rekrytera, utan även behålla sjuksköterskor. Det är av vikt att alla initiativ som övervägs är resursmässigt hållbara och gynnar både personal och de patienter de tjänar.

Yrkanden

Jessica Eek (V) och **Emil Broberg (V)** yrkar bifall till motionen.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 140

Marie Morell (M) och **Oscar Strömblad (M)** yrkar bifall till regionstyrelsens förslag på beslut.

Inlägg

Jörgen Rundgren (M) gör inlägg.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Jessica Eeks med fleras yrkande prövas mot Marie Morells med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Marie Morells med fleras yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t avslå motionen.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Vänsterpartiet** reserverar sig till förmån för Jessica Eeks med fleras yrkande.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 141

§ 141

Svar på motion: Fria
arbetsskor till vårdens
medarbetare (S)

RÖ 2023/1635

I motionen föreslås att regionstyrelsen ges i uppdrag att införa fria arbetsskor för hälso- och sjukvårdens medarbetare.

Med arbetsskor avses skor som används på jobbet men som inte är klassade som skyddsskor. I det fall arbetsgivaren bekostar arbetsskor som även kan användas utanför jobbet räknas detta som en förmån som ska beskattas. För att undvika förmånsbeskattning behöver det kunna påvisas att skorna inte kan eller får användas privat. Detta kan troligen ske genom att förvara skorna på arbetsplatsen, märka skorna med arbetsgivarens logotyp samt ange att de är obligatoriska att använda. I de fall arbetsgivare istället betalar ut ett bidrag för skor eller kläder förmånsbeskattas detta alltid. Enligt arbetsmiljölagstiftningen ska arbetsgivare tillhandahålla skyddsskor när risker i arbetet föreligger, till exempel skor som skyddar mot farliga ämnen och vassa eller tunga föremål. Sådana skor räknas som skyddsskor och förmånsbeskattas inte.

I juni 2022 fick Arbetsmiljöverket i uppdrag av regeringen att redogöra för hur belastningsskador eller belastningsbesvär i rygg, höfter och knän hos arbetstagare som går och står mycket i jobbet kan förebyggas genom användandet av rätt utrustning, däribland ändamålsenliga skor. Myndigheten ålades också att se över om rekommendationerna avseende detta bör förtydligas eller justeras. I oktober 2022 återrapporterade Arbetsmiljöverket till regeringen att man inte ser behov av någon förändring av regelverken och inte heller någon fördjupad analys i ämnet. Arbetsmiljöverket konstaterade att många som går och står mycket i arbetet har ont i ländrygg, höfter, ben och knän men att det inte går att utläsa säkra orsakssamband. Arbetsmiljöverket gjorde bedömningen att särskilt utformade arbetsskor generellt inte kan eliminera risken för belastningsskador. Istället är det en kombination av faktorer i arbetsmiljön, till exempel lokalernas utformning och golvets hårdhet samt hur länge man står och går, som avgör riskerna.

I dagsläget bekostar Region Östergötland skyddsskor till anställda med arbetsuppgifter som omfattas av skydds krav eller andra särskilda krav och skorna får endast användas på avsedda ytor.

Inom hälso- och sjukvården finns många yrkesgrupper som går och står stora delar av arbetsdagen. Fria arbetsskor skulle förutom den praktiska hanteringen kosta över 22 miljoner kronor enligt den beräkning som är framtagen för behovet till och med år 2026.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 141

Avslutningsvis, fria arbetsskor kan troligen bidra till att regionen ses som en attraktiv arbetsgivare som värnar om sina anställda, men mot detta står de praktiska och ekonomiska aspekterna samt Arbetsmiljöverkets bedömning att arbetsskor inte eliminerar hälsorisker så som vore önskvärt.

Yrkanden

Kaisa Karro (S), Hans Elf (S), Ibtisam Yusuf (V), Tobias Holmberg (V), Maj-Viol Axelius Thostrup (V), Emil Broberg (V), Jessica Eek (V), Elin Andersson (V), Kerstin Sagström (V), Maja Engström (V), Malin Östh (V), Patrick Lindahl (S) och Roland Björklund (S) yrkar bifall till motionen.

Marie Morell (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Marie Morells yrkande prövas mot Kaisa Karros med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Marie Morells yrkande vinner bifall.

Votering

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång. Ja-röst för Marie Morells yrkande och nej-röst för Kaisa Karros med fleras yrkande.

Omröstningsresultat

Med 59 ja-röster för Marie Morells yrkande, 41 nej-röster för Kaisa Karros med fleras yrkande och en som avstår beslutar fullmäktige bifall till regionfullmäktiges förslag till beslut.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 141

Namn	Ja	Nej	Avstår
Fredrik Sjöstrand (M)	Ja		
Matilda Ekeblad (M)	Ja		
Maria Almesåker (M)	Ja		
Ralf Holmér (M)	Ja		
Oscar Strömblad (M)	Ja		
Jacob Cernvall (M)	Ja		
Tommy Ählström (M)	Ja		
Suada Tolic (M)	Ja		
Marie Morell (M)	Ja		
Lars Ahlm (M)	Ja		
Emil Steen (M)	Ja		
Eva Hermansson (M)	Ja		
Jan Owe-Larsson (M)	Ja		
Jörgen Rundgren (M)	Ja		
Anna Nilsson (M)	Ja		
Anwar Samuelsson (M)	Ja		
Annette Olsson (M)	Ja		
Viola Ingvarsson (M)	Ja		
Tobias Eriksson (M)	Ja		
Bert Egnell (M)	Ja		
Helen Albrektsson (M)	Ja		
Per Larsson (KD)	Ja		
Birre Waern (KD)	Ja		
Anders Eksmo (KD)	Ja		
Elvira Wibeck (KD), 1:a vice ordförande	Ja		
Lena Käcker Johansson (KD)	Ja		
Annicki Oscarsson (KD)	Ja		
Kristin Andersson (KD)	Ja		
Julie Tran (C)	Ja		
Kerstin Sjöberg (C)	Ja		
Jenny Elander Ek (C)	Ja		
Maria Persdotter (C)	Ja		
Monika Broman (L)	Ja		
Nils Babtist (L), ordförande	Ja		
Alexander Höglund (L)	Ja		
Margareta Fallsvik (L)	Ja		
Margareta Fransson (MP)	Ja		
Catarina Engström (MP)	Ja		
Linda Sundregård (MP)	Ja		

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 141

Joakim Gustafsson (SD)	Ja		
Tom Pettersson (SD)	Ja		
Charlotte Wessman (SD)	Ja		
Patrik Westlund (SD)	Ja		
Erik Johansson (SD)	Ja		
Benny Sellborn (SD)	Ja		
Susanna Lindvall (SD)	Ja		
Gunilla Hellberg (SD)	Ja		
Thomas Svensson (SD)	Ja		
Richard Svensson (SD)	Ja		
Göran Hargestam (SD)	Ja		
Mikael Eriksson (SD)	Ja		
Daniel Ringqvist (SD)	Ja		
Irina Sedova (SD)	Ja		
Johan Rutfors (M)	Ja		
Simone Öhrn (KD)	Ja		
Richard Kullberg (C)	Ja		
Jonny Stål (C)	Ja		
Martin Klerung (L)	Ja		
Björn Sandberg (SD)	Ja		
Lena Micko (S)		Nej	
Niklas Nåbo (S)		Nej	
Martin Tollén (S)		Nej	
Ellen Aguirre (S)		Nej	
Nicklas Andersson (S)		Nej	
Alma Basic (S)		Nej	
Peter Hermansson (S)		Nej	
Michael Enkurs (S)		Nej	
Jessika Lindström (S)		Nej	
Kaisa Karro (S)		Nej	
Eva Andersson (S)		Nej	
Linus Emmoth (S)		Nej	
Eva Vikmång (S)		Nej	
David Ergül (S)		Nej	
Elisabet Edlund (S)		Nej	
Jörgen Oskarsson (S)		Nej	
Annsofi Ramevik (S)		Nej	
Göran Fältgren (S)		Nej	
Anna Johansson (S)		Nej	
Torbjörn Holmqvist (S)		Nej	
Ulrika Jeansson (S)		Nej	

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 141

Renée Georgio (S)		Nej	
Camilla Egberth (S)		Nej	
Hans Elf (S)		Nej	
Jessica Eek (V)		Nej	
Ibtisam Yusuf (V)		Nej	
Elin Andersson (V)		Nej	
Maja Engström (V)		Nej	
Emil Broberg (V)		Nej	
Tobias Holmberg (V)		Nej	
Maj-Viol Axelius Thostrup (V)		Nej	
Malin Öst (V)		Nej	
Ghassan Al-Janabi (S)		Nej	
Colin Larsson Rot (S)		Nej	
Patrick Lindahl (S)		Nej	
Birgitta Wessman Thyrsson (S)		Nej	
Roland Björklund (S)		Nej	
Pia Dingsten (S)		Nej	
Börje Lindholm (S)		Nej	
Thomas Larsson (S)		Nej	
Kerstin Sagström (V)		Nej	
Florian Aranda (SD)			Ej röstat
Summa	59	41	1

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t avslå motionen.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Socialdemokraterna** och **Vänsterpartiet** reserverar sig till förmån för Kaisa Karros med fleras yrkande.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 142

§ 142

Svar på motion: Inför
lovjobbgaranti för
studerande på Vård- och
omsorgsprogrammet (S)

RÖ 2023/1632

I motionen föreslås regionstyrelsen ges i uppdrag att verka för att en lovjobbgaranti för studerande på vård- och omsorgsprogrammet på gymnasienivå införs.

Region Östergötland har, precis som de flesta regioner, kommuner och privata vårdgivare, en stor utmaning i att klara kompetensförsörjningen. Medan det spontant finns tänkbara fördelar med att ge lovjobb till studenter på vård- och omsorgsprogrammet, finns det också flera viktiga aspekter och potentiella problem att beakta. Det är viktigt att noggrant överväga de långsiktiga konsekvenserna och de praktiska utmaningarna kring att införa en sådan garanti.

Vård- och omsorgsprogrammet är ett yrkesprogram som leder till en yrkesexamen och ges på gymnasienivå och vuxenutbildning på gymnasienivå. Programmet passar för den som vill arbeta inom hälso- och sjukvård, psykiatri, äldreomsorg och med personer som har funktionsnedsättning. Vård- och omsorgsprogrammet erbjuds även på vissa skolor som lärlingsutbildning. Lärlingsutbildningen innebär att studenten kombinerar lärande på arbetsplatsen med lärande i skolan. Det är ett alternativ för att kunna utbilda fler, även de som har svårt för de mer klassiska främst teoretiska studierna.

Vård- och omsorgsprogrammens programstruktur beskriver vilka ämnen och kurser som ingår, dock är det upp till varje skola att anpassa när under terminerna de olika momenten förläggs. Under 15 veckor genomförs arbetsplatsförlagt lärande (APL) vilken äger rum på en eller flera arbetsplatser och ger praktiska moment som är värdefulla inslag i utbildningen. När APL förläggs ser också olika ut mellan skolorna. Elevgruppen som är aktuell är till största del gymnasieungdomar i åldern 16–18 år, där flertalet helt saknar tidigare erfarenhet av omvårdnad och att möta sjuka människor.

Eleverna kan vid första anblick ses som en extra resurs under lov som kan minska belastningen på ordinarie arbetsgrupp, dock ska hänsyn tas till att introduktion och handledning/väglledning av dessa studenter innebär en ökad arbetsbelastning för den ordinarie personalen. Vem ska introducera och vem ansvarar för när det inte fungerar i och med att eleverna faktiskt är anställda och inte enbart gör sin APL? Det kommer medföra en högre belastning på chefer att följa eleverna/medarbetarna.

Eleverna på vård- och omsorgsprogrammet är fortfarande under utbildning. En student som ex höstlovet termin 1 ska erbjudas en lovjobbsanställning har ytterst lite erfarenhet för det den kommer att möta. Enligt Socialstyrelsen finns det

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 142

strikta regler för vem som får utföra vilka uppgifter inom vården. Oerfarna studenter är begränsade i vilka uppgifter de får utföra utan direkt tillsyn. Utifrån att studenterna ges olika innehåll under terminerna beroende på skola är det omöjligt att säga något om vilka arbetsuppgifter studenten får göra. Att göra den kartläggningen innebär mycket merarbete och administrativ planering för verksamheten. En rapport från Vårdförbundet beskriver att korttidsanställningar, som lovjobb, ofta medför extra administration och kostnader. Även samordningen mellan Region Östergötland och länets 13 kommuner och utbildningsanordnare innebär mycket extra administration. Forum som finns idag är ex Vård- och omsorgscollage.

Det finns risker att kvaliteten på vården påverkas negativt om eleven inte är ordentligt förberedd för arbetsuppgifterna. Det finns även risk att eleven kan bli avskräckt då den tvingas möta något som den inte är påklädd för och vi i stället tappar studenter och potentiella framtida medarbetare. Om eleverna erbjuds jobb varje lov kan det på lång sikt leda till en förväntning om anställning direkt efter examen, vilket Region Östergötland inte kan garantera. Det i sig kan skapa en besvikelse hos arbetssökande och ge en negativ påverkan på Region Östergötland som attraktiv arbetsgivare.

Examinerade elever från vård- och omsorgsprogrammet anställs som undersköterska inom regioner, kommuner och privata vårdgivare. Undersköterska är sedan 1 juli 2023 en skyddad yrkestitel. Det innebär att det behövs ett bevis från Socialstyrelsen för att ha rätt att använda titeln undersköterska.

Syftet med en skyddad yrkestitel är att öka kvaliteten och säkerheten i vård och omsorg, säkerställa en enhetlig kompetensnivå och bidra till ökad trygghet bland patienter, brukare och anhöriga. Region Östergötland ställer krav på uppvisande av bevis för att anställas för omvårdnadsarbete efter 1 juli 2023. Att erbjuda elever ett snabbspår till anställning utan bevis, till skillnad mot examinerade som avkrävs bevis, kan skapa känsla av orättvisa som appliceras på Region Östergötland som arbetsgivare.

Slutligen, det är förståeligt att vilja erbjuda gymnasieelever från vård- och omsorgsprogrammet möjligheter till arbete under skolloven. Dock finns det många variabler och utmaningar som måste beaktas noggrant innan ett sådant beslut fattas. Inte bara med tanke på Region Östergötlands ansvar som arbetsgivare, men också med hänsyn till elevernas välbefinnande, kvaliteten på vården de kommer att bidra till, och den långsiktiga bilden av Regionen som en ansvarsfull och kvalitetsdriven arbetsgivare.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 142

Yrkanden

Niklas Nåbo (S) och **Ulrika Jeansson** (S) yrkar bifall till motionen.

Oscar Strömblad (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Inlägg

Alexander Höglund (L) och **Jacob Cernvall** (M) gör inlägg.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Oscar Strömblads yrkande provas mot Niklas Nåbos med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Oscar Strömblads yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t avslå motionen.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Socialdemokraterna** reserverar sig till förmån för Niklas Nåbos med fleras yrkande.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 143

§ 143

Svar på motion: Stärk rekryteringen till Vård- och omsorgsprogrammet med anställningsgaranti efter fullbordad examen (S)

RÖ 2023/1634

I motionen föreslås regionstyrelsen ges i uppdrag att verka för att en anställningsgaranti införs efter fullbordad examen på vård- och omsorgsprogrammet.

Region Östergötland har, precis som de flesta regioner, kommuner och privata vårdgivare, en stor utmaning i att klara kompetensförsörjningen. Införandet av en anställningsgaranti kan i teorin verka attraktivt och bidra till att locka unga till yrket, men praktiskt genomförande innebär utmaningar. I Region Östergötlands öppna ordinarie rekryteringsprocesser finns en kravprofil framtagen med dels formella meriter, dels mer informella meriter som oftare benämns kompetenser. De sökande ställs mot dessa genom flertalet bedömningsmoment såsom intervjuer, referenstagning och eventuella tester.

Att införa en garanti skulle kunna innebära att Region Östergötland inte kan rekrytera utifrån lämplighet för hälso- och sjukvården generellt, eller för de olika inriktningarna som finns.

Det som vid första anblick kan ses som säkrade resurser kan i stället innebära omfattande introduktion och handledning/vägledning och därmed en ökad arbetsbelastning för den ordinarie personalen och arbetsledningen. Det finns även risker att kvaliteten på vården påverkas negativt om medarbetaren rekryteras till enheter där denne inte är lämplig.

Samverkan med Östergötlands 13 kommuner för Vård- och omsorgsprogrammet sker organiserat via forum som ex Vård- och omsorgscollage. Att Region Östergötland skulle införa en anställningsgaranti skulle i praktiken innebära en otillbörlig konkurrens av undersköterskor med kommunerna och de privata utförare, som alla behövs i välfärdssamhälle. Om alla Östergötlands organisationer som anställer undersköterskor skulle erbjuda en anställningsgaranti skulle den praktiska hanteringen av specifika personer som skulle erbjudas anställningsgaranti innebära omfattande administrativa resurser och planering i egna forum mellan alla aktörer.

Examinerade elever från vård- och omsorgsprogrammet anställs som undersköterska inom regioner, kommuner och privata vårdgivare. Undersköterska är sedan 1 juli 2023 en skyddad yrkestitel. Det innebär att det behövs ett bevis från Socialstyrelsen för att ha rätt att använda titeln undersköterska.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 143

Syftet med en skyddad yrkestitel är att öka kvaliteten och säkerheten i vård och omsorg, säkerställa en enhetlig kompetensnivå och bidra till ökad trygghet bland patienter, brukare och anhöriga. Region Östergötland ställer krav på uppvisande av bevis för att anställas för omvårdnadsarbete efter 1 juli 2023.

Slutligen, även om intentionen att förstärka rekryteringen till Vård- och omsorgsprogrammet är god, innebär en garanterad anställning efter examen flera komplexa utmaningar. Det krävs en noggrann avvägning mellan att tillgodose arbetskraftsbehovet och att upprätthålla vårdkvalitet och patienttrygghet, särskilt med de nya kraven för yrkestiteln undersköterska.

Yrkanden

Niklas Nåbo (S) yrkar bifall till motionen.

Alexander Höglund (L), **Oscar Strömblad** (M) och **Annicki Oscarsson** (KD) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Inlägg

Martin Tollén (S) och **Ulrika Jeansson** (S) gör inlägg.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Niklas Nåbos yrkande prövas mot Alexander Höglunds med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Alexander Höglunds med fleras yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t avslå motionen.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 143

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Socialdemokraterna** reserverar sig till förmån för Niklas nåbos yrkande.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 144

§ 144

Svar på motion: Bygg ut
regionens
bemanningspool (S)

I motionen föreslås regionstyrelsen ges i uppdrag att ta fram beslutsunderlag för att inrätta en utökad bemanningspool i regionens egen regi, samt att utforma en ersättningsform som ger incitament för att vara anställd i bemanningspoolen.

RÖ 2023/4180

Med bemanningsproblematiken i vården har beroendet av bemanningsföretag vuxit sig allt starkare. Det har medfört att kostnaderna för hyrpersonal ökat markant, en utveckling som måste brytas. Östgötasamverkan delar motionärens uppfattning om att Region Östergötlands egen bemanningspool är en viktig pusselbit i det arbetet.

Hälso- och sjukvården inom Region Östergötland har sedan flera år en bemanningsorganisation som har till uppdrag att stötta verksamheten genom att täcka interna vakanser inom patientnära arbetet, benämnd Resurs och kompetens (REKO).

REKO ger, tillsammans med möjligheten att hyra in personal, den förstärkning som är nödvändig för att upprätthålla patientsäkerheten inom vården. Dock har Region Östergötland de senaste åren sett en utveckling som ger en förskjutning åt avtalsavrop från bolag som tillhandahåller inhyrd personal. Detta varken är eller har varit en önskvärd utveckling varför en strategi med tillhörande handlingsplan beslutades i regionstyrelsen i maj 2023; Strategi för att begränsa beroendet av bemanningsföretag.

I strategins handlingsplan ligger ett uppdrag att utveckla REKO under hösten och det arbetet är redan uppstartat och innehåller flera utvecklingsdelar. Det handlar om att utveckla verksamheten och villkoren för att göra det ännu mer attraktivt att vara anställd i REKO. Regionstyrelsens beredning för personal- och kompetensförsörjning har i sin arbetsplan att följa strategins handlingsplan. Detta har planlagts i beredningens mötesstruktur.

Vidare föreslår motionären att en ersättningsform ska utvecklas med syfte att skapa ett incitament att vara anställd i bemanningspoolen. En sådan ersättning finns redan idag. Den syftar till att ge en extra lön till den som väljer att arbeta så flexibelt som anställningen inom REKO kräver utifrån att arbetsplatsen och arbetskamraterna varierar från period till period. Ersättningsnivån har vid flera tillfällen diskuterats och den sätts i balans mot den ordinarie lönebilden inom regionen.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 144

Yrkanden

Kaisa Karro (S), Kerstin Sjöberg (C) och Emil Broberg (V) yrkar bifall till motionen.

Alexander Höglund (L) och Richard Svensson (SD) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Alexander Höglunds med fleras yrkande prövas mot Kaisa Karros med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Alexander Höglunds med fleras yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

att motionen besvarad.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet** reserverar sig till förmån för Kaisa Karros med fleras yrkande.

Ordföranden ajournerar sammanträdet klockan 12.45 14.00.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 145

§ 145

Svar på motion: Rätt till mammografi, också för de som är över 74 år

I motionen föreslås regionstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en plan för hur avgiftsfri mammografi kan tillgodoses också för kvinnor över 74 år, samt att överlämna till regionstyrelsen hur det skulle kunna utformas.

RÖ 2023/3249

Frågan som lyfts är viktig. Dels för att screening för dödlig sjukdom kan rädda liv, men nationell samordning och samsyn kring screening är också viktigt för att skapa en jämlik vård.

Viktigt att komma ihåg dock är att screening av en befolkning eller en del av en befolkning endast görs om det finns ett starkt vetenskapligt stöd för att fördelarna är större än nackdelarna. Denna bedömning görs av Socialstyrelsen.

Screeningens fördelar och nackdelar utvärderas noggrant innan ett screeningprogram startar. I denna utvärdering analyseras vilken screeningmetod som ska användas, vilka åldrar och med vilket intervall screeningen ska utföras. Allt detta värderas som nytta kontra skada utifrån en lång lista av bedömningskriterier.

Socialstyrelsen rekommenderar regelbundna undersökningar med mammografi för kvinnor i åldrarna 40 till och med 74 år. Alla regioner följer den rekommendationen. Avsteg har gjorts i Region Dalarna och i Region Norrbotten under en period, men efter pandemin har även de gått tillbaka till Socialstyrelsens rekommendationer.

Nyligen har Socialstyrelsen tagit fram uppdaterade riktlinjer för screening för bröstcancer där rekommendationen fortsatt är tydlig med att screening efter 74 års ålder inte ska erbjudas. Skälen, som motionären också skriver, är att det saknas kunskap om effekten av screening för bröstcancer efter 74 års ålder. Det går därför inte att fastställa att eventuella positiva effekter överväger de negativa. Det är inte säkert att dödligheten i bröstcancer skulle minska och man riskerar att behandla cancer som aldrig hade hunnit ge symtom, där behandlingen som sådan kan påverka den äldre kvinnan mycket negativt.

Socialstyrelsen pekar vidare på att screening i den åldersgruppen snarare kan ge ökad oro, leda till överdiagnostik och därmed överbehandling, med försämrad livskvalité som följd.

Region Östergötland kommer fortsätta att följa de uppdaterade riktlinjerna för screening för bröstcancer. Men med det sagt är det självklart att personer som

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 145

söker vård för symtom på bröstcancer alltid ska utredas och följas upp enligt gällande rutiner, oavsett ålder.

Yrkanden

Jessica Eek (V), Catarina Engström (MP) och Kerstin Sjöberg (C) yrkar bifall till motionen.

Fredrik Sjöstrand (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Inlägg

Lena Micko (S) gör inlägg.

Propositionsordning

Ordförande föreslår följande propositionsordning:

Fredrik Sjöstrands yrkande prövas mot Jessica Eeks med fleras yrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Prövning

Ordföranden ställer yrkandena mot varandra och finner att Fredrik Sjöstrands yrkande vinner bifall.

Regionfullmäktige BESLUTAR

a t t avslå motionen.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Vänsterpartiet, Centerpartiet** och **Miljöpartiet** reserverar sig till förmån för Jessica Eeks med fleras yrkande.

Protokollsanteckningar

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Socialdemokraterna** lämnar följande protokollsanteckning:

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 145

” Motionen behandlar en viktig fråga. Kvinnors hälsa och jämlik hälsa är prioriterade områden. Vi socialdemokrater anser att det är av största vikt att ingen kvinna ska behöva känna oro för att inte få mammografi vid behov även efter 74 års ålder.

Socialstyrelsen rekommenderar att screening pågår fram till 74 år och därefter finns i nuläget ingen evidens som påvisar ett behov därefter. Socialstyrelsen uppger också att det har skett tydliga förbättringar i dagens screening och att det kommer fler metoder som kommer förbättra ytterligare. Vi bedömer att det är viktigt att följa Socialstyrelsens rekommendationer. Socialstyrelsens uppgift är bland annat att följa aktuell forskning samt uppdatera när nya rön kommer kring screening och agera utifrån detta.

Samtidigt måste vi säkerställa att alla kvinnor över 74 år som känner oro, också får den hjälp man behöver.”

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 146

Svar på
medborgarförslag

§ 146
Marianne Visti har inkommit med medborgarförslag "Gratis kollektivtrafik från 75 års ålder samt att spårvagnstrafiken Klingsberg ska öppnas".

Medborgarförslag: Gratis kollektivtrafik från 75 års ålder samt att spårvagnstrafiken Klingsberg ska öppnas

Regionfullmäktige har beslutat att överlämna medborgarförslaget till regionstyrelsen för beredande av svar.

RÖ 2022/13826

Följande svar föreslås på medborgarförslag:

I medborgarförslaget föreslås att Region Östergötland inför gratis kollektivtrafik för personer över 75 år.

Region Östergötland subventionerar kollektivtrafiken med mer än 50% av dess kostnader. Personer som uppbär pension har idag 30% rabatt på ordinarie priser på samtliga biljetter, och det finns dessutom möjlighet till ytterligare rabatt för den som reser i lågtrafik. Om man ska ge mer rabatt till någon grupp behöver biljettpriset höjas för övriga resenärer, alternativt behöver regionen tillföra mer skattemedel. För att tillföra mer skattemedel till kollektivtrafiken skulle en omfördelning behöva göras från sjukvården vilket vi i dagsläget inte bedömer som möjligt. För att kunna upprätthålla det fina kollektivtrafikutbud vi har i Östergötland har regionen inte möjlighet att ge ytterligare subventioner riktade till olika målgrupper.

I medborgarförslaget föreslås att spårvagnstrafik införs vid Klingsberg.

Förslaget om spårvagnstrafik vid Klingsberg skulle förutsätta att Ljuralänken byggs, vilket Norrköpings kommun för närvarande beslutat att inte göra. Region Östergötland är positiva till byggandet av Ljuralänken och har genom utredning genomförd av Östgötatrafiken 2018 visat på att byggande av Ljuralänken kraftigt skulle förbättra kollektivtrafiken i Norrköpings tätort. I dagsläget finns inga planer på trafikering av Klingsberg med spårväg då infrastrukturförutsättningar saknas.

Yrkanden

Jan Owe-Larsson (M) yrkar avslag på medborgarförslaget.

Inlägg

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 146

Tobias Holmberg (V) gör inlägg.**Regionfullmäktige BESLUTAR**

att avslå medborgarförslaget.

Protokollsanteckningar

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Vänsterpartiet** lämnar följande protokollsanteckning:

” Vänsterpartiets ambition är att kollektivtrafiken ska vara ett bra förstahandsval för flertalet östgötar vid de flesta resor inom länet. För de som saknar andra möjligheter att resa spelar kollektivtrafiken en särskilt viktig roll. Låga biljettpriser är viktigt för att alla, oavsett den enskilda ekonomin, ska kunna vara mobila och aktiva invånare.

Vänsterpartiet har därför under en lång tid arbetat för att tillgängliggöra kollektivtrafiken på olika sätt. Vi anser att biljettpriset ska hållas nere och har därför motsatt oss de höjningar som genomförts. Vi har också drivit frågan att pensionärer (inklusive personer med sjukersättning) ska få åka avgiftsfritt alternativt till rabatterat pris i kollektivtrafiken under de tider på dygnet då det är så kallad lågtrafik. Vänsterpartiet lyckades i budgetförhandlingar med regeringen under tidigare mandatperiod (2014-2018) få till stånd en satsning på avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomar under sommarlovet. Båda dessa exempel är satsningar som bidrar till ökat kollektivtrafikresande och ökad mobilitet samtidigt som de också är viktiga och angelägna jämlikhetssatsningar.

Vi lever just nu mitt i en ekonomisk kris där många ekonomi är satt under hård press, men vi lever också med en klimatkris där kraftfulla åtgärder brådskar. Här behövs en omställning av hela trafiksystemet - en omställning som behöver ske samlat och samordnat med ett tydligt statligt ansvar. Vänsterpartiet har därför på nationell nivå lagt fram förslag för halverade kollektivtrafiktaxor i hela landet, där staten kompenserar intäktsbortfallet. Det är den typen av omfattande och systemförändrande insatser som behövs om vi ska klara klimatmål och uppnå en kollektivtrafik för alla.”

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 147

	§ 147
Svar på medborgarförslag	Andreas Greén har inkommit med medborgarförslag "Avgiftsfria resor i kollektivtrafiken för personer från Ukraina".
Medborgarförslag - Avgiftsfria resor i kollektivtrafiken för personer från Ukraina.	Regionfullmäktige har beslutat att överlämna medborgarförslaget till regionstyrelsen för beredande av svar. Följande svar föreslås på medborgarförslag:
RÖ 2023/3889	I medborgarförslaget föreslås att Region Östergötland till följd av nivån på dagersättning från Migrationsverket ska inför avgiftsfria resor i kollektivtrafiken för personer från Ukraina som via massflyktingsdirektivet eller på annat sätt med anledning av den ryska invasionen av Ukraina, kommit till Östergötlands kommuner. Vid krigets utbrott togs det snabbt fram flera olika lösningar för att underlätta för ukrainska flyktingar. Fokus initialt var att flyktingarna skulle kunna transportera sig till Migrationsverket för att registrera sig och därmed få rätt till dagersättning. Region Östergötlands lösning var att mot uppvisande av ukrainsk legitimation fick hämta ut en dygnsbiljett Län på pressbyrån. Erbjudandet var tänkt som en tillfällig lösning som startade den 1/4 2022 och nyttjades inledningsvis i stor utsträckning men användandet avtog ganska snart. Erbjudandet avslutades 14/1 2023 på grund av lågt nyttjande och i vissa fall missbruk. De tillfälliga biljettsubventioner för ukrainska flyktingar som tillfälligt infördes i övriga regioner har även de avslutats. Nivån på dagersättningen och anpassningen till levnadskostnader beslutas av staten och ligger utanför Region Östergötland ansvarsområden. Att Region Östergötland skulle täcka upp för beslut om ersättningar från andra myndigheter, ligger inte i vårt uppdrag. Region Östergötland subventionerar redan kollektivtrafiken med mer än 50% av dess kostnader och att sänka biljettpriserna för en grupp behöver biljettpriset höjas för övriga resenärer, alternativt behöver regionen tillföra mer skattemedel. Givet Region Östergötlands ekonomiskt ansträngda läge kan detta inte ges prioritet.

Yrkanden**Jan Owe-Larsson (M)** yrkar avslag på medborgarförslaget.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 147

Inlägg**Maj-Viol Axelius (V)** gör inlägg.**Regionfullmäktige BESLUTAR**

att avslå medborgarförslaget.

ProtokollsanteckningarSamtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för **Vänsterpartiet** lämnar följande protokollsanteckning:

” Vänsterpartiets ambition är att kollektivtrafiken ska vara ett bra förstahandsval för flertalet östgötar vid de flesta resor inom länet. För de som saknar andra möjligheter att resa spelar kollektivtrafiken en särskilt viktig roll. Låga biljettpriser är viktigt för att alla, oavsett den enskilda ekonomin, ska kunna vara mobila och aktiva invånare.

I medborgarförslaget föreslås avgiftsfria resor för personer från Ukraina. Förslaget innebär en olycklig avgränsning som blir väldigt svår att både förstå och förklara. Det är en avgränsning som skulle exkludera många andra som på samma grund – utifrån en otillräcklig dagersättning - också har en begränsad ekonomi och därmed samma behov av ett lägre biljettpris. För precis som förslagsställaren skriver så ”omöjliggör den låga dagersättningen för våra flyktingar att kunna ta del av det stöd som erbjuds och som de så väl behöver för att integreras i Östergötland.”

Dagersättningen för asylsökande har inte höjts sedan 1994. Redan då låg den under nivån för försörjningsstöd. Flyktingarna från Ukraina får samma dagersättning som andra, vilket innebär att vuxna ensamstående får 71 kronor per dag, om de inte bor på en anläggning där måltider ingår. En vuxen som delar hushåll med någon annan vuxen får 61 kronor per dag. För barn betalas mellan 37 och 50 kronor per dag, beroende på ålder. En ensamstående vuxen som bor på en anläggning där måltider ingår får 24 kronor per dag. Som allra mest betalar Sverige ut 2100 kronor till ensamstående vuxen. Det är uppenbart att det är otillräckligt. På grund av detta präglas också tiden som asylsökande i Sverige av en undermålig materiell standard och social utsatthet.

Vänsterpartiet har under ett stort antal år drivit på för en förändring men har inte fått gehör. Vi har föreslagit att dagersättningen ska höjas till riksnormen för försörjningsstödet. Det skulle i så fall innebära en höjning av den ersättning en ensamstående asylsökande får – från 2 236 kronor till 3 160 kronor per

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 147

månad. Vi har också kämpat för att flyktingar från Ukraina ska ha rätt att delta i SFI-undervisning och i Arbetsförmedlingens etableringsprogram.

Mycket behöver göras för att motverka asylsökandes sociala och ekonomiska utsatthet – den är oacceptabel, men det behöver göras samlat och genomtänkt med allas bästa för ögonen.”

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 148

Anmälan av motion § 148
Malin Östh (V) med flera har den 7 september 2023 kommit in med motionen ”Hälsoekonom i Region Östergötland”.

Motion: Hälsoekonom i
Region Östergötland

RÖ 2023/9980

Regionfullmäktige BESLUTAR

att lämna motionen till regionstyrelsen för beredning av svar.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 149

Anmälan av motion § 149
Kaisa Karro (S), Jessica Eek (V), Julie Tran (C) och Margareta Fransson
(MP) har den 15 september 2023 kommit in med motionen "Angiveri".
Motion - Angiveri

RÖ 2023/10255

Regionfullmäktige BESLUTAR

att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 150

Anmälan av motion § 150
Julie Tran (C) med flera har den 28 september 2023 kommit in med motionen ”Trygg förlossningsvård – hela kedjan”.

Motion trygg
förlossningsvård - hela
kedjan

RÖ 2023/10763

Regionfullmäktige BESLUTAR

att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 151

Anmälan av motion § 151
Margareta Fransson (MP) har den 27 september 2023 kommit in med motionen ”Inför klimativänliga arbetsplatser för en jämställd region”.

Motion Inför
klimatervänliga
arbetsplatser för en
jämställd region

RÖ 2023/10764

Regionfullmäktige BESLUTAR

att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Justering

--	--

Sekreterare

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 152

Anmälan av motion § 152
Lena Micko (S) har den 27 september 2023 kommit in med motionen
”Familjecentral till alla kommuner”.

Motion: Familjecentral
till alla kommuner

RÖ 2023/10895

Regionfullmäktige BESLUTAR

att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 153

Interpellation Verkningar
av det Ob-tillägg som
enbart betalas ut till
sjuksköterskor i dygnet
runt-verksamheterna

RÖ 2023/10248

§ 153

Regionfullmäktige medger att Kaisa Karro (S) får ställa följande
interpellation:

”Vid regionstyrelsen i december 2022 beslutade den nya majoriteten M, KD, L med stöd av SD, att införa ett höjt OB-tillägg till enbart sjuksköterskor inom dygnet runt-verksamheten. Det orättvisa beslutet innebär att medarbetare går sida vid sida med olika ersättning för obekväm arbetstid.

Vi hävdar fortfarande att beslutet att välja ut en viss grupp på det sätt som det moderatledda styret gjort, leder till missnöje. Undersköterskorna upplever att deras tid är mindre värd och de uttrycker ilska och besvikelse. Beslutet har fått stark kritik från fackliga organisationer.

Vi har lagt förslag om en grundlönesatsning till sjuksköterskor och undersköterskor inom dygnet runt-verksamheterna. Det tycker vi fortfarande är rätt väg att gå.

Det moderatledda styret uppgav att ett skäl till att fatta beslut om olika OB-tillägg var brist på sjuksköterskor och att man genom att betala just den yrkesgruppen lite mera skulle kunna attrahera flera och på detta sätt säkra en ökad bemanning och fler vårdplatser.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga ansvarigt regionråd:

- Har beslutet om att ge olika OB-tillägg inom dygnet runt-verksamheterna lett till att Region Östergötland har kunnat rekrytera fler sjuksköterskor?
- Har beslutet lett till att fler vårdplatser har kunnat öppnas?
- Om svaret är nej på ovan ställda frågor, är ni villiga att ompröva ert beslut att endast ge utökat OB-tillägg till sjuksköterskegruppen?”

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

” Regionstyrelsen fattade i december 2022 beslut om utökat OB-tillägg vid arbete vardagnätter och helger. Förändringen gäller sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor, barnmorskor, röntgensjuksköterskor, biologer och biomedicinska analytiker. Beslutet trädde i kraft 1 mars 2023. Syftet är att underlätta bemanningen i den akuta dygnet-runt-verksamheten. Insatsen ska

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 153

utvärderas under 2025. Interpellanten har utifrån detta ett antal frågor som besvaras nedan.

Har beslutet om att ge olika OB-tillägg inom dygnet runt-verksamhet lett till att Region Östergötland har kunnat rekrytera fler sjuksköterskor?

Eftersom utvärderingen ännu inte är genomförd finns inget fullständigt svar. Personalstatistiken visar att antalet sjuksköterskor i december 2022 var totalt 3375 st. Ett halvår senare i juni 2023 var antalet 3324 st. Som jämförelse, ett halvår innan beslutet, var det totalt 3446 st sjuksköterskor i juni 2022.

Det är dock svårt och för tidigt att säga om detta är kopplat till höjningen av OB-tillägget. Det är många faktorer som avgör om en medarbetare väljer Region Östergötland eller en annan arbetsgivare. Möjligen kan man dra en enkel slutsats att minskningen av antalet har bromsats in och att detta beslut har haft en viss påverkan.

Har beslutet lett till att fler vårdplatser har kunnat öppnas?

Även här är utvärderingen inte gjord och det finns därmed inget fullständigt svar. Vårdplatsstatistiken* visar att antalet vårdplatser i genomsnitt var 722 st dec 2022, 764 st i mars 2023 och 728 st i september 2023. Det är många faktorer som påverkar antalet öppna vårdplatser.

Om svaret är nej på ovan ställda frågor, är ni villiga att ompröva ert beslut att endast ge utökat OB-tillägg till sjuksköterskegruppen?

Beslutet om utökat OB-tillägg gäller inte bara sjuksköterskor utan också specialistsjuksköterskor, barnmorskor, röntgensjuksköterskor, biologer och biomedicinska analytiker. Insatsen har dock bara varit i gång sedan mars 2023, vilket är för kort tid för att kunna dra några djupare slutsatser. Regionstyrelsen beslut innebär att insatsen ska utvärderas under 2025, vilket vi kommer invänta.

Även **Emil Broberg (V)** och **Kerstin Sjöberg (C)** gör inlägg.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 154

§ 154

Interpellation Hur
kommer ni arbeta med
barnrättsombud?

RÖ 2023/10277

Regionfullmäktige medger att Margareta Fransson (MP) får ställa följande interpellation:

”För att barnets bästa ständigt ska finnas som ett medvetet perspektiv i arbetet har Region Östergötland beslutat att införa barnrättsombud. Barnrättsombud är personer med specifik kompetens kring barnrätt som finns i regionens verksamheter.

Texten är från regionens intranät. Syftet med barnrättsombud är att sprida kunskap om barnkonventionen kopplat till verksamhetens uppdrag och att bevaka barnets rättigheter i det dagliga arbetet. Barnrättsombudet kan även vara ett stöd till medarbetare som planerar att göra en anmälan om misstanke om att ett barn far illa.

I arbetet med barnkonventionen fokuserar regionen på de områden där regionen har ett lagstadgat krav att vidta åtgärder. Dessa områden är barn som anhöriga, barn som bevittnar våld, barn som far illa, rättigheter för barn med funktionsnedsättning och kultur för barn och unga.

Under 2022 togs en utvärdering fram över Barnrättsombudens uppdrag. En enkät gick ut till samtliga barnrättsombud och 61 av 270 besvarade enkäten. Flera olika anledningar kan tänkas ligga bakom den låga svarsfrekvensen, t ex hög arbetsbelastning, tidsbrist, att uppdraget inte känns relevant, hur uppdraget ska tolkas och utföras eller bristande stöd från chef.

I sammanfattningen av enkätsvaren kan man läsa att det strategiska stödet fungerar bra, att de olika delarna inom barnrätt är svåra att hålla isär och bättre framförhållning vid planering av aktiviteter. Endast 18% av barnrättsombuden upplever att de har ett bra stöd från ledningen och att engagemang och styrning saknas från ledningen. Endast ett fåtal uttrycker att de har tillräckligt med tid avsatt för sitt uppdrag. Svaren i enkäten visar att Barn som anhöriga fortfarande uppmärksammas i låg utsträckning i verksamheterna. Flera beskriver brister och att stödet till barn som anhöriga är ojämlikt över länet och i olika verksamheter. När det gäller barn som far illa har de flest fått utbildning men att det finns en osäkerhet och okunskap kring att göra en orosanmälan.

Det ska även nämnas att enkätsvaren visar att strukturen för regionens arbete med barnrätt och Barnskyddsteam Region Östergötland skapar osäkerhet och

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 154

otydlighet. Detta då barnrättsombuden inte alltid känner till hur de olika uppdragen är organiserade och var gränssnitten går. Det är därför svårt att tyda vissa av svaren på enkäten då en del verkar vara svar på Barnskyddsteam Region Östergötlands utbildningsinsatser och kompetensstöd och inte de insatser som genomförs av samordningen för barnrätt.

2021 utförde revisionen en granskning utifrån regionens arbete med barnkonventionen. I revisionen påpekades bland annat behov av att stärka styrning och uppföljning inom arbetet med barnrättsfrågor. Med bakgrund av ovanstående undrar jag:

- Planerar de styrande att införa fler barnrättsombud och utveckla uppföljningsmetoder för barnrättsfrågorna?

Hur planerar Östgötasamverkan att utveckla chefernas stöd till barnrättsombuden?"

Alexander Höglund (L) besvarar interpellationen med följande:

"Interpellanten ställer frågor angående barnrättsombud och Östgötasamverkans planer framåt för dessa.

Syftet med barnrättsombud är att sprida kunskap om barnkonventionen kopplat till verksamhetens uppdrag och att bevaka barnets rättigheter i det dagliga arbetet. Barnrättsombudet kan även vara ett stöd till medarbetare som planerar att göra en anmälan om misstanke om att ett barn far illa.

Interpellantens frågor:

Planerar de styrande att införa fler barnrättsombud och utveckla uppföljningsmetoder för barnrättsfrågorna?

I dagsläget finns cirka 250 barnrättsombud spridda runt om i organisationen. Vi kan glädjande nog se att det finns ett intresse att ha barnrättsombud i verksamheterna. Grundutbildningar äger rum med jämna mellanrum och närmast i tid ligger en sådan nu i oktober. Jag har därför en god förhoppning om att det kommer tillkomma fler barnrättsombud.

Interpellanten beskriver viss kritik som framkommit från barnrättsombuden, i den utvärdering som gjorts under 2022. Jag kan se att den kritik som framkommit är befogad och det är också något som samordnare för barnrättsfrågor arbetar aktivt med.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 154

Enligt den information jag har är det i vissa verksamheter svårigheter med att upprätthålla arbetet med barnets rättigheter. Det kan bero på olika faktorer så som frånvarande stöd från chef, hög belastning och personalomsättning samt bristande kunskap kring vikten av att arbete förebyggande i frågorna. Jag har fått till mig att samordnare för barnrättsfrågorna vill se att uppdragen och mandat för barnrättsombud stärks, vilket är något som förtjänar att titta närmare på, men som kräver ett lite större arbete och som inte låter sig utvecklas mer i detalj i nuläget.

Hur planerar Östgötasamverkan att utveckla chefernas stöd till barnrättsombuden?

Vi kommer, i dialog med samordnare för barnrättsfrågorna och andra relevanta funktioner, titta vidare på frågan hur chefernas stöd till barnrättsombuden kan stärkas. Det är en viktig fråga att ta vidare.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 155

§ 155

Interpellation Tidstjuvar
vilka konkreta åtgärder
har hittats?

RÖ 2023/10365

Regionfullmäktige medger att Margareta Fransson (MP) får ställa följande interpellation:

” En handlingsplan har tagits fram för att få ekonomin i balans i hälso- och sjukvården. Då denna inte fått önskat resultat har även en utökad ekonomisk handlingsplan tagits fram maj 2023. Den innehåller anställningsstopp, utfasning av hyrpersonal, paus för köp av extern vård utanför region Östergötland och Sydöstra sjukvårdsregionen samt övriga åtgärder.

Enligt dragningar i Regionstyrelsen och Politiska ledningsgruppen syftar åtgärderna till att omgående bromsa den stigande kostnadsutvecklingen och bryta den nedåtgående trenden. Arbetet kommer att följas vid resultatdialoger.

Ett fokus, av flera, är på kärnverksamheterna och säkerställa det väsentliga för östgötarnas behov och ett annat fokus är att minska onödig administration. En del av att minska onödig administration är att fånga tidstjuvar i våra verksamheter som kan göras på annat sätt eller inte alls.

Med bakgrund av ovanstående undrar jag:

Vilka konkreta nya förslag har tagits fram för att fånga tidstjuvar som inte har uppmärksammat tidigare i regionens verksamheter?

Vilka politiska beslut, om några, ser du behöver tas för att minska onödig administration?”

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

” Interpellanten ställer frågor om Region Östergötlands arbete med att fånga tidstjuvar. Syftet med arbetet, som pågår under 2023, är att minska onödig och icke värdeskapande administration. Det är en central inriktning i arbetet med ekonomi i balans och fokus på kärnverksamheten.

Med bakgrund av detta ställs nedanstående frågor:

Vilka konkreta nya förslag har tagits fram för att fånga tidstjuvar som inte har uppmärksammat tidigare i regionens verksamheter?

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 155

Vid årsskiftet 2022/2023 genomfördes workshopar dit samtliga regionens chefer bjöds in att dela med sig av sina tankar och synpunkter kring onödig och ineffektiv administration. Arbetet har gått under namnet ”fånga tidstjuvar” och fångade in såväl komplexa administrativa moment som mindre tidstjuvar som skapar frustration i vardagen. Resultatet från aktiviteterna har resulterat i ett trettiotal uppdrag med syfte att minska administrativa moment och administrativ tid kopplat till tio huvudområden, se bild nedan.

Upphandling Process och stöd	Stöd och service Bättre kvalitet i svaren och mer samordnade svar	RAK och nära stöd - Bättre chefsstöd - RAK - Lokalfrågor och fastighetsdrift - Bättre nära stöd läkemedel	Ledning och styrning - Ledarskap, informationskanaler - Ledning, styrning och beslut	Dokumentation i vården - Journalföring - Automatisering RÖ
Mail och möten - Riktlinjer kring mejl - Riktlinjer och stöd för effektiva möten	Dokumenthantering - Dokumenta - Diariehantering - Utlämnande av allmän handling	Personaladministrativt - Heroma - Schemaläggning - Rekrytering/ anställningsprocess - PBA - Introduktion	Rapportering, kontroll - RH-check och kontinuitetshantering - Certifiering miljöledningssystem - Vårda miljön - Delårsrapporter och uppföljning - Ekonomistyrning	Digitalisering, IT och MT - Digital signering - Blanketter - Brev och kallelser - Behörighetshantering

De tidstjuvar som identifierades i workshoparna var i stor utsträckning redan kända sedan innan. Däremot har satsningen genom kraftsamling och prioritering från regionledningen bidragit till att starta upp eller öka takten i arbetet. Hittills under 2023 har bland annat följande genomförts:

- Riktlinjer för effektiv möteskultur har uppdaterats, kommunikationsinsats i samband med det för att uppmana allas ansvar i frågan. Riktlinje för effektiv mejlkultur uppdateras under hösten.
- Processer kring rapportering och kontroll har förenklats med frigjord tid som resultat, bland annat genom minskade omfång i delårsrapporter och att glesa ut kraven för flera RH-checkar från årligt genomförande till vart annat år.
- Kopplat till dokumenthantering har ett arbete påbörjats under hösten med att samordna och rensa bland de över 20 000 styrande dokument som ligger i regionens dokumenthanteringssystem Dokumenta.
- Översyn av hur introduktion och anställningsprocessen kan förenklas och vilket stöd som ges och kan ges från HR för att

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 155

förenkla/effektivisera processen. Bland annat har digital referenstagning införts för att minska tidsåtgången vid rekrytering.

- Översyn med syfte att se över förutsättningarna och konsekvenserna av en central hantering av utlämnande av allmän handling för att bland annat minskad administration inom vården och därmed frigöra tid till patientnära vård.

För att minska administrationen för vårdpersonal har ett långsiktigt arbete initierats under året som handlar om att se över och förenkla/minska vårddokumentationen utifrån avvikelsebaserad journalföring. Arbetet är omfattande och ställer krav på att principer och riktlinjer för vårddokumentation uppdateras och implementeras för att förändra arbetssätten. En översyn har även startats för att se hur automation och robotisering i högre takt kan införas för att underlätta vid bland annat överföring av information mellan två system som idag görs manuellt. Förberedelser har också gjorts för att starta upp ett projekt för att öka nyttjandet av digitala kallelser i vården.

Vilka politiska beslut, om några, ser du behöver tas för att minska onödig administration?

Under våren har aktivt arbete genomförts i syfte att minska administrationen. Bland annat har regionledningen och Östgötasamverkan sett över om det finns beslut som kan omprövas för att minska den onödiga administrationen. Några beslut som tagits är bland annat minska omfånget i politikens delårsrapporter och de planeringsförutsättningar som årligen tas fram inför partiernas budgetprocesser. Genom att upphäva beslut om certifiering av miljöledningssystem använda tiden till systematiskt miljöarbete i stället för byråkratiska moment kopplat till certifieringsförfarandet.

Framåt krävs nära dialog mellan tjänstepersonledning och politisk ledning då nya beslut ska fattas, där beslutets påverkan på administration behöver värderas från fall till fall.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 156

§ 156

Interpellation Stoppa
ojämställdhet i vård och
hälsa

RÖ 2023/10312

Regionfullmäktige medger att Kerstin Sjöberg (C) får ställa följande
interpellation:

”Vården gör ibland skillnad mellan kvinnor och män på ett sätt som inte är medicinskt motiverat. Det framgår av rapporten (0)jämställdhet i hälsa och sjukvård (SKR). Det finns felaktiga föreställningar om vad som är typiskt för kvinnor och män. Det finns också okunskap om medicinskt relevanta skillnader mellan kvinnor och män. Resultatet kan bli felaktiga diagnoser och behandlingar, bristande rehabilitering eller upplevelse av att inte bli lyssnad på. Exempel på underdiagnosticering kan vara autismspektrumtillstånd, ART, hos flickor, hjärtsjukdom hos kvinnor och depression hos män. Kvinnor dominerar som patienter i primärvården men män dominerar i den dyrare specialistvården. Män ordinerar dyrare läkemedel än kvinnor.

I Östergötland finns tydliga skillnader i hälsa och livslängd utifrån kön, socioekonomi och geografi. Det framgår av Folkhälsorapport 2023, (RÖ).

Hälso-och sjukvården ska utföras jämställt och jämlikt. Sjukvården ska vara behovsstyrd och är gemensamt finansierad. Centerpartiet anser att Region Östergötland ska aktivt arbeta med att kartlägga och motverka ojämlikhet i hälsa utifrån kön, socioekonomisk situation och geografisk hemvist - men också utifrån könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan tros uppfattning, funktionsnedsättning och ålder.

- Vad gör styret för att ge incitament för att vården i Östergötland ska bedrivas jämställt?
- Vad gör styret för att forskning i Östergötland motverkar ojämställdhet avseende vård och behandling?
- Hur många kvinnor respektive män får tillgång till implanterbar hjärtstimulerare tillsammans med hjärtviktpacemaker i Östergötland?”

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

”Interpellanten ställer frågor angående vad som görs för att uppnå jämställd vård och hälsa.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 156

Det är viktiga och relevanta frågor som lyfts. Östgötasamverkan delar interpellantens engagemang och intentioner i frågorna. Det är också därför vi i vårt strategiprogram (Strategiprogram 2022-2026, <https://dokument.regionostergotland.se/Hela%20landstinget/Regionfullm%C3%A4ktige/Strategiprogram%20Region%20%C3%96sterg%C3%B6tland%202022-2026.pdf>), som gäller för hela mandatperioden, bland annat slagit fast följande under rubriken 2.5 ”Satsningar på kvinnosjukvård, förlossningsvård och kvinnors hälsa”:

”Informationsinsatser och forskning ska öka. Det behövs ökad kännedom om kvinnorelaterade problem och sjukdomar i sjukvården generellt och vården för sexuellt utsatta ska förstärkas. Forskningen behöver prioriteras kring kvinnosjukdomar samt kvinnors vård och hälsa.”

Som en direkt följd av intentionen i strategiprogrammet har detta formulerats som budgetuppdrag (TÅB 2023-2025) och sedermera renderat i att hälso- och sjukvårdsnämndens behovsstyrningsberedning 1 arbetar med att, i dialog med invånare/patienter, göra en samlad översyn av uppdrag och resursbehov för att utveckla vården och forskningen inom området kvinnors sjukdomar och hälsa. Uppdraget fortgår och ska redovisas till hälso- och sjukvårdsnämnden senast i december 2024.

I samma budget valde vi i Östgötasamverkan dessutom att satsa 20 miljoner kronor för fortsatt satsning på vidareutbildning av sjuksköterskor med inriktning på kvinnors hälsa.

Interpellantens frågor:

Vad gör styret för att ge incitament för att vården i Östergötland ska bedrivas jämställt?

Utöver den övergripande inledningen och vår tydliga politiska målsättning ovan kan flera saker nämnas, även om Östgötasamverkan hellre använder begreppet jämlik vård, som inbegriper fler aspekter än bara kön.

Region Östergötlands Hållbarhetsprogram 2023- 2030

I hållbarhetsprogrammet beskrivs Region Östergötlands arbete med hållbar utveckling utifrån Region Östergötlands uppdrag. Det ringar in de största utmaningarna och viktigaste gemensamma prioriteringarna i arbetet framåt. Utgångspunkter i arbetet är FN:s definition av hållbar utveckling och de globala målen i Agenda 2030, samt utvecklingsstrategi för Region Östergötlands prioriterade utmaningar i hållbarhetsarbetet sammanfattat i tre

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 156

prioriterade områden med underliggande inriktningsmål. De prioriterade utmaningarna är följande; stärka jämlikhet och jämställdhet, ta ansvar för klimatet samt arbeta för en god hälsa och välbefinnande.

Området stärka jämlikhet och jämställdhet har inriktningsmål:

- Vi arbetar för jämlika och jämställda insatser och utfall
- Vi är normmedvetna och arbetar för att motverka diskriminering

Alla verksamheter i Region Östergötland berörs av hållbarhetsprogrammet. Inriktningsmålen inkluderas i arbetet med planeringsföresättningar och treårsbudget med fokusområden för att säkerställa integrering i ordinarie verksamhetsstyrning. I praktiken innebär det ett systematiskt förbättringsarbete med planering, genomförande av aktiviteter, uppföljning och slutligen analys och utvärdering av genomförda insatser, som grund för faktabaserade beslut om nya åtgärder eller införande av nya förbättrade arbetssätt. En översyn av hållbarhetsprogrammet ska genomföras en gång per mandatperiod.

CEMR-deklarationen

Grunden för Region Östergötlands arbete med jämställdhet finns i CEMR-deklarationen, som regionen skrivit under den 19 februari 2015. CEMR-deklarationen är den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå. Deklarationen är ett verktyg för regionen att integrera jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i den praktiska verksamheten.

Jämställdhetsintegrerad budget

Under de senaste åren har årliga jämställdhetsanalyser genomförts som ett led i Region Östergötlands modell för jämställdhetsintegrerad budget. Under 2024 kommer arbetssättet utvärderas och under tiden krävs inga nya analyser. I utvärderingen behöver ingå om specifika analyser ska genomföras eller om det ska integreras tydligare i andra processer (jämlik och personcentrerad vård, behovsanalyser, HR-processer, utveckling av informationsdriven vård med mera).

SKR Modellkoncept för jämställdhet

Region Östergötland har varit deltagare i det modellkoncept för jämställdhet som drivs av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Syftet är att förstärka det jämställdhetsarbete som redan pågår i regionen och att integrera ett jämställdhetsperspektiv i styrning och ledning. Det innebär att

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 156

jämställdhetsperspektivet ska finnas med i planering, beslutsfattande, genomförande och uppföljning. Arbetet inom modellkonceptet startades under 2021 och pågick till och med mars 2023. Den här perioden har Region Östergötland valt att vara mentorer i Modellkonceptet, inte bara för att dela med sig av den erfarenhet och kunskap vi har fått utan även för att säkra fortsatt utveckling.

Inkluderande kommunikation

Kommunikationsenheten och Hållbarhetsenheten har samverkat kring ett fotoprojekt som syftar till att skapa en bred representation av människor i de bilder som har Region Östergötland som avsändare. Projektet är en del i arbetet med att stärka jämlikhet och jämställdhet, som är ett av de prioriterade områdena i Region Östergötlands hållbarhetsprogram. Vi ser att det i dagens bilder är lätt att fastna i stereotypa roller, som till exempel att rörelsehindrade bara finns med om texten handlar om rehabilitering, inte i en vanlig arbetssituation. Hetero-normen är också stark. Medarbetare som känner sig underrepresenterade fick anmäla sig som deltagare. Bilderna finns nu tillgängliga i den interna bildbanken för alla att använda.

E-utbildning Jämställdhet

I juni publicerades en e-utbildning på kompetensportalen som ger kunskap om jämställdhet. Den riktar sig till alla medarbetare och chefer inom Region Östergötland och ger en bakgrund till jämställdhet och reflektionsövningar som går bra att göra på egen hand eller på en APT. Avslutad utbildning ger grundläggande kunskaper om jämställdhet och varför det är viktigt att arbeta för en jämställd verksamhet. Exempelen i e-utbildningen utgår från Hälso- och sjukvården och Regional utveckling men riktar sig till samtliga medarbetare och chefer i Region Östergötland.

Regnbågsdagarna på US, VIN, LIM

Folkhälsa- och statistikenheten och Hållbarhetsenheten anordnade Regnbågsdagar på länets tre sjukhus under tre dagar i september för att sätta fokus på rättighetsfrågor. Bemötande i vården, HBTQI-diplomering och panelsamtal om regionens rättighetsarbete var några av programpunkterna. Det var öppet för alla medarbetare att delta och seminarierna sändes också digitalt.

Vad gör styret för att forskning i Östergötland motverkar ojämställdhet avseende vård och behandling?

I den senaste ALF-utvärderingen från Vetenskapsrådet konstateras att frågan om hur regionerna jobbar med forskningsrelaterade mångfaldsfrågor i

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 156

praktiken är något som samtliga regioner i Sverige behöver jobba mer aktiva med.

För Östgötasamverkan är det viktigt att ta till sig av det som framkommit och har därför med ett uppdrag i Treårsbudget 2024-2026 som lyder: ”Genomföra aktiviteter i enlighet med analys (ALF-rapport) för att stärka Universitetssjukhuset i Linköping och universitetssjukvården i regionen”. Det är alltså ett arbete som är aktualiserat.

Utifrån den kritik som framfördes i ALF-utvärderingen har forskningsdirektören också initierat dialog om behov av att jobba med mångfaldsfrågan inför fortsatt arbete med verksamhetsplaner. Frågan har också lyfts i Forskningschefsnätverket och behandlats i Universitetssjukvårdskommittén (USK), där beslut har fattats att de fyra underliggande råden (Forskningsrådet, Utbildnings- och kompetensrådet, Rådet för Hälso- och sjukvårdsutveckling, Rådet för Patient- och invånarmedverkan) ska bereda frågan till den 14 december för gemensam prioritering och praktisk hantering.

Vad gäller innehållet i den forskning som bedrivs med anslag från bland andra Region Östergötland är det vedertagen praxis att dela upp forskningsresultat och göra analyser utifrån kön.

Nämnas bör också göras att det finns en forskningsstrategi för Sydöstra sjukvårdsregionen (SÖSR) med mål och strategier (Mål och strategier för universitetssjukvården i Sydöstra sjukvårdsregionen, <https://www.regionostergotland.se/download/18.479e1321855702f8cd1f8a/1674051614054/mal-och-strategier-for-usv.pdf>). I den nämns inte specifikt jämställdhet eller jämlikhet, däremot personcentrerad vård.

Hur många kvinnor respektive män får tillgång till implanterbar hjärtstimulerare tillsammans med hjärtsviktspacemaker i Östergötland?

Nedanstående tabell från Hjärtcentrum visar efterfrågad fördelning. Detta då jag tolkat frågan gälla just implanterad defibrillator/hjärtstartare plus hjärtsviktspacemaker, dvs CRT-D. Andra siffror gäller alltså för CRT-P, dvs ”ren” hjärtsviktspacemaker utan defibrillator-tillägg.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 156

Implantationsfrekvensen för åren 2019 tom 230921 för patienter skrivna i Östergötland är följande:

	Totalt	Män	Kvinnor
CRT-D			
2023 tom 230921	14	9 (64%)	5
2022	18	10 (56%)	8
2021	30	21 (70%)	9
2020	32	23 (72%)	9
2019	28	22 (79%)	6

Det finns olika möjliga förklaringar till varför fördelningen ser ut som de gör. Några sådana som Hjärtcentrum pekar på, utifrån studier, är:

- Bakomliggande orsak till hjärtsvikten: ischemisk hjärtsjukdom är den vanligaste genesen till hjärtsvikt, och förekommer mer frekvent hos män jämfört med kvinnor.
- Ålder: En patient som är tex drygt 80 år kan vara aktuell för CRT-D om kriterierna uppfylls, medan en patient som är drygt 90 år sannolikt har lägre nytta av dosan och dessutom har högre komplikationsrisk. Detta är oberoende av kön, men kvinnor drabbas i regel av sin (ischemiska) hjärtsjukdom högre upp i åldern.
- Det finns data som talar för att kvinnor något oftare än män tackar nej till erbjuden device-implantation.
- De internationella kriterier som ska uppfyllas för att få CRT-D (eller CRT-P) är samma för män och kvinnor. Man kan spekulera i att kvinnor har mindre hjärtan och därmed behöver vara relativt sjukare för att kriterierna ska uppfyllas.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Ordföranden ajournerar sammanträdet klockan 15.25–15.45.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 157

§ 157

Interpellation
Idrottspolitisk plan ett
regionalt ansvar?

RÖ 2023/10130

Regionfullmäktige medger att Margareta Fransson (MP) får ställa följande interpellation:

”I beredningen för hållbarhet och hälsa den 8/9 fanns avstämning och dialog kring uppdraget från Östgötasamverkan att ta fram en idrottspolitisk plan. En av frågorna till oss i politiken var vilka förväntningar vi har på planens innehåll. Att planen skulle vara användbar var ett av flera medskick från beredningen. Idag har idrottspolitiska planer tagits fram i t ex Region Kronoberg. Den samlade bedömningen från ansvarig tjänsteperson är att dessa planer innehåller text som mer pekar på vilket ansvar kommunerna har för idrotten utan att lyfta vilket ansvar regionen har.

I en debattartikel publicerad i Folkbladet den 8 februari skriver företrädare för Östgötasamverkan att: ”En regional idrottspolitisk plan tas fram i syfte att utveckla samverkan med idrottsrörelsen för bättre folkhälsa, ökad inkludering i föreningslivet, starkare näringsliv och ökad besöksnäring”.

I samma artikel kan vi även läsa att: ”Vår tydliga signal, sedan vi tillträdde, är att Region Östergötland behöver fokusera på kärnverksamheten och att säkerställa det väsentliga för östgötarnas bästa. Att lyckas behålla och rekrytera medarbetare är nyckeln till en bra och fungerande vård. Östgötarna måste kunna lita på att vård kan ges när den behövs”. Med bakgrund av ovanstående undrar jag:

- Hur ser ni på regionens roll utifrån ett idrottspolitiskt perspektiv?
 - Tillhör idrott en av regionens kärnverksamhet?
- Vilka problem anser ni att den idrottspolitiska planen ska lösa?”

Per Larsson (KD) besvarar interpellationen med följande:

”Interpellationen ställer följande frågor:

*Hur ser ni på regionens roll utifrån ett idrottspolitiskt perspektiv?
Tillhör idrott en av regionens kärnverksamhet?
Vilka problem anser ni att den idrottspolitiska planen ska lösa?*

Region Östergötland har ett långsiktigt mål och ansvar för att Östergötland ska utvecklas som en attraktiv region som skapar goda livsbetingelser och där invånarna vill bo och leva. Detta framgår bland annat i den regionala

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 157

utvecklingsstrategin (RUS), vilken är den samlade strategin för Östergötlands utveckling fram till 2030. Det finns demografiska utmaningar i vårt län som tydligt visar sig i ojämlig hälsa, och det finns även stora skillnader i hur barn och unga deltar i föreningsliv och fysiska aktiviteter. Ungefär var fjärde 6–9-åring har övervikt eller fetma, visar data från kommunerna som samlats in av Folkhälsomyndigheten och förekomsten av övervikt och fetma kvar på en hög nivå bland barn 11–15 år. Efter pandemin har idrottsrörelsens föreningsliv generellt sett haft svårt att återuppta verksamheterna i samma utsträckning som innan. Det är viktigt av många anledningar att Östergötland kan erbjuda ett aktivt, inkluderande och varierat idrottsliv som riktar sig till alla åldrar och över hela länet. Hälsoaspekterna är givna, men det finns även andra aspekter som kan kopplas mot flera av strategierna i RUS:

- Främja östgötarnas möjligheter till livskvalitet och personlig utveckling
- Arbeta för utveckling av Östergötlands olika delar
- Tillvarata och utveckla Östergötlands attraktivitet

Arbetet med idrottsplanen bedrivs som ett utredningsarbete som ska belysa bland annat de frågor som ställs i denna interpellation. Bland annat görs en rad kartläggningar, t.ex. kring nationella, regionala och kommunala mandat och roller. I kartläggningsarbetet har det identifierats regionala utmaningar bl.a. kring hälsoaspekter. Rapporten kommer också att kartlägga den pågående regionala samverkan som sker med idrotten och inom friluftslivet, se på utmaningar utifrån idrottsrörelsens perspektiv och uppdraget till RF/SISU. När detta är klart ska de östgötska utmaningarna och möjligheterna inom området vara identifierade utifrån insamlad kunskap och dialoger med föreningslivet och kommunerna. Förslag till insatser för Region Östergötland ska sedan arbetas in i de ordinarie styrsystemen.

När Region Västmanland redogjorde för resultaten i sin framtagna Idrottspolitiska plan identifierade de ett flertal viktiga mål att arbeta mot: Ökad aktivitet för målgruppen 65+, att idrotten ska vara en trygg plats, att fysisk aktivitet behöver möjliggöras oavsett ambitionsnivå eller resultat, att möjliggöra för mer Parasport, att bättre spegla samhället i stort, ett mer jämlikt och jämställt utbud i länet som helhet.

Region Östergötland arbetar redan idag för att främja fysisk aktivitet i olika former. Östergötland erbjuder aktivt friluftsliv och idrottsliv, bland annat med "Sätt Östergötland i rörelse" och med utveckling av vår fantastiska Östgötaled som möjliggör och inspirerar till vandring i hela Östergötland.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 157

Det regionala uppdraget till RF-SISU har vi också utökat under pandemin och i årsbudgeten för 2023 genom att avsätta över sex miljoner kronor till detta. Ibland är det bra att ändå ta ett steg åt sidan och analysera och upptäcka vad som behöver lyftas och prioriteras för att resultatet ska bli så bra som möjligt. Om idrott, föreningsliv och fysisk aktivitet är viktigt? Ja, det är oerhört viktigt både för livskvalitet, hälsa och länets attraktivitet.

Även **Martin Tollén** (S) gör inlägg.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 158

§ 158

Interpellation Hur
förberedd är Region
Östergötland för EU:s lag
om dygnsvila?

RÖ 2023/10455

Regionfullmäktige medger att Julie Tran (C) får ställa följande interpellation:

” Från och med 1 oktober 2023 gäller som huvudregel att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila.

Det här är ett lagkrav som kommer från EU:s arbetstidsdirektiv, med syftet att medarbetare ska ha möjlighet till återhämtning. Regelbunden vila är enligt forskning en förutsättning för ett hälsosamt och hållbart arbetsliv. Det här är i grunden ett bra lagkrav för både den enskilda medarbetaren som för verksamheten. Utvilade medarbetare har dessutom bättre förutsättningar att utföra sitt jobb med god kvalitet och bättre patientsäkerhet.

Det som blir en utmaning är att införa och genomföra förändringarna i praktiken, givet de svårigheter Region Östergötland har att bemanna inom framförallt dygnet runt-vården. Det krävs nytänkande för att få till en hållbar schemaläggning i och med att det blir mindre flexibilitet med den nya lagen.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga ansvarigt regionråd:

- Hur har förberedelserna sett ut inför införandet av lagkravet om 11-timmars dygnsvila i Region Östergötland?
- Har det kommit signaler från verksamheten om svårigheter att genomföra lagkravet?
- Ser ni någon skillnad mellan stora och små vårdenheter, eller beroende på om de finns i större tätort eller på landsbygden?
- Ser ni medarbetare som har slutat med anledning av lagkravets praktiska konsekvenser på verksamheten kortsiktigt?
- Vilka ekonomiska konsekvenser får det nya lagkravet på Region Östergötland?”

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

” Interpellanten ställer frågor angående EU:s nya lag om dygnsvila och hur förberedd Region Östergötland är när lagen nu, från den 1 oktober 2023, börjar gälla.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 158

Jag och Östgötasamverkan delar interpellantens uppfattning att lagens syfte i grunden är gott. Regelbunden vila är enligt forskningen en förutsättning för ett hälsosamt och hållbart arbetsliv. Men det är också en viktig förutsättning för att de tjänster kommuner och regioner erbjuder invånare ska vara trygga, säkra och hålla en hög kvalitet. Vi tror därför att de nya reglerna kommer att vara bra både för medarbetare och för verksamheten.

Med det sagt finns det givetvis utmaningar att införa förändringen i praktiken.

Interpellantens frågor:

Hur har förberedelserna sett ut inför införandet av lagkravet om 11 timmars dygnsvila i Region Östergötland?

Region Östergötland har allt sedan det nya avtalet tecknades vid årsskiftet arbetat intensivt med implementeringen av de nya dygnsvilo-reglerna.

Exempel på aktiviteter:

- Frågan har aktualiserats i ledningsgrupper.
- Träffar med de fackliga organisationerna i återkommande möten.
- Uppmaningar till egna studier genom att se SKR: s instruktionsfilmer samt FAQ-frågor.
- Modell för ansökan om avvikelser – 3 godkända, 1 avvisad.
- Arbete med IT-lösningarna Heroma och Tessa (schemaläggning), utbildningar via Zoom för schemaläggare.
- Sjukhusvisa möten under våren på våra tre sjukhus, mer kommer under hösten 2023.
- Stödjande text på Region Östergötlands intranät med bl. a schemaexempel samt snurra för dygnsbrytberäkning.
- Samlat in schemaexempel från andra regioner och tillhandahållit för våra schemaläggare.
- Veckovisa Zoommöten under hela vårterminen med grupper av chefer, schemaläggare + HR i syfte att stimulera till nytänkande för att få till en hållbar schemaläggning.

Har det kommit signaler från verksamheten om svårigheter att genomföra lagkravet?

Ja, från HR rapporteras att det har kommit många signaler om svårigheter. Huvudsyftet med de nya dygnsvilo-reglerna, att garantera medarbetarna minst 11 timmars dygnsvila mellan arbetspassen, går som regel bra. Dock finns problem när det gäller att göra så i förhållande till i förväg fast inställda

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 158

dygnsbryt, samt att vilan kan variera före och efter arbetspass. Region Östergötland för fortlöpande dialog med SKR i frågan.

Ser ni någon skillnad mellan stora och små vårdenheter, eller beroende på om de finns i större tätort eller på landsbygden?

Nej, vi ser inga sådana skillnader utifrån stora och små vårdenheter. Inte heller utifrån om de finns i större tätort eller på landsbygden.

Ser ni medarbetare som har slutat med anledning av lagkravets praktiska konsekvenser på verksamheten kortsiktigt?

Nej, några sådana signaler har vi inte fått.

Vilka ekonomiska konsekvenser får det nya lagkravet på Region Östergötland?

Vi har inte kunnat se att de nya dygnsvilo-reglerna ska föranleda några ökade kostnader. Förhoppningsvis kommer de nya dygnsvilo-reglerna på sikt leda till att regionen får lättare att rekrytera och behålla medarbetare samt att goda möjligheter till återhämtning ger minskad risk för hjärt- kärlsjukdomar.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 159

§ 159

Interpellation om
parkeringar i anslutning
till tåg och buss

RÖ 2023/10457

Regionfullmäktige medger att Maria Persdotter (C) får ställa följande interpellation:

” I Östergötland vill vi att så många som möjligt reser kollektivt. Att ta buss eller tåg till arbete och studier är klimatsmart. Men eftersom Östgötatrafiken inte kan trafikera varenda vrå i vår region med linjelagda bussar krävs ibland att pendlaren tar bil till stationen. Då ska det vara enkelt att parkera sin bil i närheten. Parkeringsavgifter kan bli ett hinder, resenären kan tycka att det blir enklare att ta bilen hela vägen och så har klimatet förlorat. Men inte bara det, viktiga intäkter för Östgötatrafiken försvinner.

I Motala har parkeringsplatserna i direkt anslutning till resecentrum varit avgiftsfria. Nu har avgift införts och det har lett till betydligt färre parkerade bilar.

- Hur ser resandeströmmen från Motala ut efter parkeringsavgiftens införande?
- Vad innebär det för biljettintäkterna för Östgötatrafiken?
- Hur har dialogen mellan den politiska ledningen i regionen och den i Motala sett ut inför införandet av parkeringsavgifter med anledning av dess eventuella påverkan på resependling?
- Vet regionen om fler kommuner kommer införa avgifter på sina pendlarstationer?”

Jan Owe-Larsson (M) besvarar interpellationen med följande:

” Interpellanten ställer ett antal frågor angående parkeringar i anslutning till tåg och buss, särskilt med anledning av de parkeringsavgifter som införts i Motala på parkeringsplatserna i anslutning till resecentrum. De fyra frågorna besvaras nedan.

Hur ser resandeströmmen från Motala ut efter parkeringsavgiftens införande?

Parkeringsavgiften är nyligen infördd och perioden är aningen kort för att kunna dra några säkra slutsatser kring reseströmmarna. Den låga valideringsgraden på Östgötapendeln, dvs de som blipper sina biljetter är låg, bara runt 30 procent av resenärerna validerar sin biljett. Möjligtvis kan en svagt negativ utveckling anas såväl på Östgötapendeln som på regionbussarna från Motala men det är en ej statistiskt säkerställd slutsats.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 159

Vad innebär det för biljettintäkterna för Östgötatrafiken?

Utifrån osäkerheten i slutsatsen i kombination med den låga valideringsgraden samt den relativt korta tidsperioden sedan parkeringsavgiften infördes, kan inga slutsatser avseende eventuell intäktsminskning dras i nuläget. Vi fortsätter självklart att bevaka utvecklingen men kan konstatera att ingen drastisk utveckling har skett.

Hur har dialogen mellan den politiska ledningen i regionen och den i Motala sett ut inför införandet av parkeringsavgifter med anledning av dess eventuella påverkan på resependling?

Vid ett möte i Motala den 30 augusti med den politiska ledningen för kommunen och den politiska ledningen i Trafik- och samhällsplaneringsnämnden angående ett speciellt ärende, diskuterades också parkeringsfrågor. Kommunen meddelade att det kommer införas parkeringsavgifter på vissa platser och från oss berättade vi att det pågår diskussioner med Norrköpings kommun om nya tankar kring parkeringsavgifter kombinerat med biljetter i kollektivtrafiken. Tjänstepersoner på Östgötatrafiken har kontaktat Motala kommun i syfte att arbeta för en lösning där personer med giltig periodbiljett kan parkera avgiftsfritt.

Vet regionen om fler kommuner kommer införa avgifter på sina pendlarstationer?

Vi har inga signaler om förändrade parkeringsavgifter på pendlarstationer. I nuläget har Norrköping och Linköping parkeringsavgifter vid sina resecentrum vilket regionen ser positivt på för att få fler att gå, cykla eller resa kollektivt till centralstationen. Detta ger ett mer hållbart resande och en bättre framkomlighet.

Maria Persdotter (C) tackar för svaret.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 160

§ 160

Interpellation Hur kan
det systematiska
miljöarbetet stärkas
genom att försvagas?

RÖ 2023/10459

Regionfullmäktige medger att Malin Östh (V) får ställa följande
interpellation:

” I Regionstyrelsens årsplan för 2024 finns fokusområdet ”en robust, säker
och långsiktigt hållbar region”. Under området finns tre uppdrag som alla går
tillbaka till treårsbudgeten. Ett av dessa uppdrag är att *stärka det
systematiska miljöarbetet utifrån respektive verksamhets förutsättningar och
behov*.

Samtidigt som man i budget uttalar en tydlig ambition om att stärka det
systematiska miljöarbetet så väljer man att upphäva beslut om ett gemensamt
miljöledningssystem, vilket i praktiken betyder att man försvagar och
försvårar det systematiska miljöarbetet.

Ett systematiskt miljöarbete säkerställer lagefterlevnad inom miljöområdet.
Det är ett omfattande kunskapsområde som kräver ett systematiskt
angreppssätt. Region Östergötland är, utifrån miljölagstiftning, ålagd att
känna till och följa närmare 100 författningar - det kräver ett samlat
kunskapsstöd, ett stöd som miljöledningssystemet tillhandahåller.

Att miljöledningssystemet inte längre utgör en stödjande struktur för
verksamheterna kommenteras i treårsbudgeten på följande sätt:

*Inriktningen 2023 och framåt är att säkerställa att Region Östergötland även
utan att vara certifierade har ett ändamålsenligt arbetssätt och
laguppfyllnad. Det kräver stöd till verksamheterna genom utbildningar,
kommunikation och tillgängliggörande av verktyg.*

Jag vill med anledning av detta fråga:

- Hur ser den mer konkreta planen ut för ett stärkt systematiskt
miljöarbete i RÖ efter att man avskaffat miljöcertifieringen?
- Man pekar på behovet av stöd till verksamheterna genom
”tillgängliggörande av verktyg”. Vilka verktyg är det som avses?”

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 160

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

”Precis som beskrivs i interpellationen så innehåller budgeten för 2024 ett uppdrag om att ”stärka det systematiska miljöarbetet utifrån respektive verksamhets förutsättningar och behov”.

Att arbeta med miljöfrågor är en självklarhet och ett mycket viktigt uppdrag. Enligt tidigare beslutskulle ett miljöledningssystem utifrån ISO 14001 vara inför i Region Östergötland 2022. Detta har genomförts i vissa av regionens verksamheter, exempelvis våra skolor, men enbart inom vissa delar av hälso- och sjukvården.

Att genomföra en certifiering i enlighet med ISO 14001 är ett mycket omfattande arbete som kräver stort fokus exempelvis administration. Regionen har heller inte mer än i vissa fall certifieringar inom ISO sedan tidigare, vilket innebär ett ännu större arbete.

I den situation som regionen befinner sig i med ett extremt ansträngt läge gällande både ekonomi och tillgänglighet till vård med mera så har vi i Östgötasamverkan valt att fokusera på aktiviteter som minskar den administrativa bördan för våra medarbetare. Genomlysningar har gjorts exempelvis gällande ”Tidstjuvar” och ett arbete med att minska kostnaderna inom regionledningskontoret med 100 miljoner kronor är presenterat.

Vi ser det inte som försvarbart att i detta skede kräva att alla kliniker och verksamheter inom hälso- och sjukvården ska genomgå en certifiering rörande ett miljöledningssystem utifrån modellen ISO14001. Däremot är det av yttersta vikt att det praktiska och dagliga miljöarbetet fortsätter utifrån respektive verksamhets förutsättningar och behov, precis som vi skriver i budgeten.

Hur ser den mer konkreta planen ut för ett stärkt systematiskt miljöarbete i RÖ efter att man avskaffat miljöcertifieringen?

Utvecklingsansvariga inom hälso- och sjukvården har fått information om förändringen och fått möjlighet att boka in dialog mellan respektive ledningsgrupp och hållbarhetsenheten. Gensvaret har varit stort, det efterfrågas stöd och under hösten genomförs dialoger med samtliga centrum i hälso- och sjukvården. Under dialogerna beskrivs vad som ingår i ett systematiskt miljöarbete, chefernas miljöansvar samt vilket stöd som erbjuds. Utfallet i dialogerna blir ofta att hållbarhetsenheten bjuds in till befintliga träffar inom chefsgrupper för att ge stöd vidare in i verksamheterna. Vid dialogerna är det tydligt att miljö- och hållbarhetsfrågor engagerar både

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 160

ledning, chefer och medarbetare inom hälso- och sjukvården. Engagemanget ger uttryck i behov av mer stöd i hur den enskilda verksamheten kan agera. Det ger också uttryck i att miljö- och hållbarhetsfrågor är en möjlighet för våra verksamheter. Anledningen till detta är att i dessa frågor finns engagemang och möjlighet för en arbetsplats att samlas, skapa positivitet och stolthet för den enskilda verksamheten och för Region Östergötland. Vid dialoger uttrycks även vikten av arbetsgivarens hållbarhetsarbete för att vara en attraktiv arbetsgivare vid rekrytering av nya medarbetare.

Våra skolor ser också nyttan i att fortsätta vara miljöcertifierade. Det är viktigt för att bland annat för varumärket och de väljer därför att fortsätta vara miljöcertifierade.

Man pekar på behovet av stöd till verksamheterna genom ”tillgängliggörande av verktyg”. Vilka verktyg är det som avses?

De verktyg som erbjuds inom det systematiska miljöarbetet finns samlat i tjänstekatalogen. Där finns tjänster som till exempel miljörådgivning inom lagstadgat arbete, avfallshantering och utfasning av kemikalier. Det är viktigt att det finns kännedom om dessa tjänster för att verksamheterna ska få det stöd som erbjuds. Dessa tjänster kommuniceras i samband med miljödialoger.

Malin Östh (V) tackar för svaret.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 161

§ 161

Interpellation Är
Östergötland en del av
det bortskämda Sverige?

RÖ 2023/10460

Regionfullmäktige medger att Emil Broberg (V) får ställa följande interpellation:

” Det pågår nu en nationell debatt om den kulturpolitiska utvecklingen i Norrköping där styret markerat en rad omfattande förändringar som riskerar att drabba kulturlivet hårt. Det handlar bland annat om filmfonden, biografen Cnema, omorganisering och avskedande av chefer, utförsäljning av Louis De Geer och ändrade krav på Symfoniorkestern.

När det gäller Symfoniorkestern så är det en fråga som även berör Region Östergötland, som en av huvudmännen. I förslag till ny kulturplan för Östergötland betonas Symfoniorkesterns roll och funktion. Där står att ”Norrköpings symfoniorkester har ett regionalt uppdrag och är ett nav för den konstnärliga kvalitetsutvecklingen på musikområdet i Östergötland”.

De diskussioner som förs inom Norrköpings kommun har inte varit uppe till diskussion i Region Östergötland trots att de förändringar som Norrköpings högerstyre vill genomföra skulle få stora konsekvenser - inte bara för Norrköping utan för hela Östergötlands tillgång till kultur.

Jag vill med anledning av detta fråga:

- Delar du inställningen att den offentliga finansieringen av Symfoniorkestern ska minska?
- Delar du Norrköpings kommunstyrelseordförandes syn på en tillgänglig kultur som något som endast värnas av kultureliten och att det är en del av ”det bortskämda Sverige”?
- Om nej, hur kommer du/ni agera för att stå upp för en fortsatt stark och fri kultur i Östergötland?”

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

”Kultur binder samman Östergötland socialt med möten, reflektion och bildning. Individen hittar skönhet och mening i kultur, men även möjlighet till utveckling och bildning. Samhället hålls samman och blir öppet av en fri, kreativ och mångfacetterad kultur. Östergötland ska därför ha ett starkt kulturliv med både bredd och spets som når ut till många.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 161

Region Östergötland är en viktig aktör för den regionala kulturen såsom finansiär av länets främsta kulturinstitutioner och delar av det fria kulturlivet i Östergötland. I konkurrensen mellan städer och regioner är både kulturen och större idrottshändelser viktiga. Ett rikt kulturliv i Östergötland gör det attraktivt för företag och medborgare att flytta hit.

Det är också viktigt att begreppet kultur inte bara rymmer det utbud av musik, teater och utställningsverksamhet, som traditionellt har ett omfattande offentligt stöd, utan även inkluderar nyskapande, experimentell verksamhet och ungdomskulturens olika former, inte minst för att förbättra möjligheterna till eget skapande på likvärdiga villkor för flickor och pojkar. Region Östergötland har en nyckelroll i att främja ett högkvalitativt kulturutbud i hela regionen.'

Så skriver vi i Östgötasamverkan i vårt Strategiprogram för Region Östergötland 2022-2026, som ligger till grund för vårt arbete under mandatperioden och därmed är vägledande för den politik vi bedriver.

Kulturens finansiering och roll i samhället har kommit i fokus under den senaste tiden. Region Östergötland har ett stort och viktigt uppdrag rörande kultur som ansvariga för kultursamverkansmodellen och fördelar regionala och statliga medel till både kulturinstruktioner och det fria kulturlivet. Region Östergötland är dessutom majoritetsägare, med 55 %, i Scenkonst Öst AB, ett bolag som samägs med Norrköpings kommun (30 %) och Linköpings kommun (15 %). Det innebär att Region Östergötland, Norrköpings kommun och Linköpings kommun äger Scenkonst Öst tillsammans och att målen för verksamheterna styrs av våra gemensamt framtagna ägardirektiv. I Scenkonst Öst ingår Norrköpings symfoniorkester, Östgötateatern med Ung Scen Öst samt numera också Östgötamusiken.

Kulturens värde och funktion för ett samhälle och dess invånare är viktiga frågor. Vi känner dock alla till att de ekonomiska utmaningarna är stora och Region Östergötland har en mycket ansträngd situation med stora underskott, framför allt inom sjukvården. Den höga inflationen har dessutom skapat högre kostnader än de fastslagna budgetuppräkningsarna vilket ytterligare pressar inte minst de kulturella verksamheterna. Det innebär att alla behöver arbeta med sin kostnadseffektivitet och med ett rimligt mått av besparingskrav. Detta påverkar inte vår syn på kulturinstitutionernas viktiga roll för Östergötland. Kulturutvecklingsarbetet och kulturens roll bekrästs bland annat i den regionala kulturplanen. Detta regionala strategidokument tydliggör kulturens roll i länet, med följande strategiska mål:

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 161

Strategiskt mål 1: Breddat deltagande och ökad spridning
Strategiskt mål 2: Konstnärlig utveckling och ökad kvalitet
Strategiskt mål 3: Ta tillvara kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen

I Östgötasamverkans budget för 2023 finns ett uppdrag om att "Möjliggöra ett mer flexibelt biljettsystem för alla regionala kulturinstitutioner, i samverkan med institutioner och övriga huvudmän" i syfte att locka mer publik, och därmed öka självfinansieringsgraden för verksamheten.

Vår inställning är med andra ord oförändrad, vi står upp för en fortsatt stark och fri kultur i Region Östergötland.

Även **Per Larsson (L)**, **Simone Öhrn (KD)** och **Martin Tollén (S)** gör inlägg.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 162

§ 162

Interpellation Hur
säkerställs att omfattande
fel i fakturor från
bemanningsföretag inte
förekommer?

RÖ 2023/10495

Regionfullmäktige medger att Emil Broberg (V) får ställa följande
interpellation:

” 2022 blev notan för inhyrd personal högre än någonsin, så långt tillbaka
som SKR presenterar statistik. Kostnaden uppgick förra året till drygt 7,9
miljarder kronor för alla regioner. Att jämföra med 6,3 miljarder året innan
och 3,9 år 2015. Det är en brant kostnadsutveckling.

Samma mönster finns i Östergötland. Under första halvan av 2023 ökade
kostnaden för hyrpersonal med 75 % och mellan januari – juni betalade
regionen 1,7 miljoner kronor *om dagen* för inhyrd personal.

Under april månad i år genomfördes i RÖ en granskning där man tittade på
60% av hyrbolagens fakturor. Av de granskade fakturorna var 80 %
felaktiga, vilket är en anmärkningsvärt hög siffra. De felaktigheter som
identificerats motsvarar en månadskostnad på 1 miljon kronor.

När felfaktureringen är så stor som 80 % blir stickprov en otillräcklig insats.
Här behövs andra åtgärder för att upptäcka och motverka fusk och
felaktigheter.

Jag vill med anledning av detta fråga:

- Vilka slutsatser går att dra av den höga mängden felaktiga fakturor?
- Vilka åtgärder kommer vidtas för att säkerställa att fusk och
felaktigheter inte förekommer?”

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten lyfter frågor kring Region Östergötlands rutiner för att granska
fakturor från externa leverantörer. Användningen av hyrpersonal har ökat i
Region Östergötland, precis som i de flesta regioner i landet. Det är bland
annat en följd av pandemin, då behovet ökade och sedan har legat kvar på en
hög nivå. Det första halvåret 2023 var kostnaden för hyrpersonal sex procent
av personalkostnaderna. Mängden fakturor har ökat markant och det görs
regelbundet kontroller av fakturor för att säkerställa att vi har en god
internkontroll. I samband med internkontroll har ett antal felaktiga fakturor
identificerats.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 162

Med bakgrund av detta ställer interpellanten följande frågor:

Vilka slutsatser går att dra av den höga mängden felaktiga fakturor?

I dagsläget har regionen 46 olika leverantörer och ca 500 fakturor i månaden. En komplex faktura tar mellan 15–30 minuter att granska. Det behövs god kunskap om regionens avtal, ha en hög kunskap om hur man läser av fakturorna tillsammans med att jämföra tidrapporter med jour, timpris, OB, dubbelfakturering etc.

Det är en stor mängd fakturor och höga belopp, vilket visar sig i att det också blir höga belopp när det blir fel. Detta är också ett känt problem som alla regioner arbetar med. Vid granskning har det inte visat sig någon systematik i felfaktureringen och regionens jurister anser inte att vi kan hävda att det är medveten fusk eller något brottsligt förfarande från leverantörernas sida.

Slutsatserna är att de felaktiga fakturorna beror på många olika orsaker och att det finns mycket att vinna genom att förbättra processen kring kontrollen av fakturorna bland annat genom att öka kunskapen hos cheferna i regionen kopplat till våra avtal. Cheferna har fått tydliggörande information gällande vad som gäller vid fakturagranskning.

Vilka åtgärder kommer vidtas för att säkerställa att fusk och felaktigheter inte förekommer?

Det görs en kortsiktig lösning och en på längre sikt. Från och med vecka 40 kommer Hälso- och sjukvården att avsätta en heltid (fördelat på två medarbetare), som kommer att kontrollera fakturor från september månad. En annan aktivitet som pågår parallellt, och som kommer att leda till bättre kontroll på längre sikt, är att säkerställa att de system som stödjer schemaläggning/bemanning samt ekonomisystem kan användas för att säkra upp hela avropsprocessen, från avropsförfrågan från verksamhet till inbokning av hyrpersonal och fakturakontroll.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 163

§ 163

Interpellation
Folkbildningens framtid i
Östergötland

RÖ 2023/10497

Regionfullmäktige medger att Linda Sundregård (MP) får ställa följande interpellation:

” I regeringens höstbudget blir det tydligt att det på nationell nivå finns en vilja att nedmontera Sveriges unika folkhögskolor och studieförbund. Det lilla tillskottet till folkhögskolorna i år kompenserar varken för förra årets nedskärning eller för effekten av inflation. Konsekvenserna blir att kurser läggs ner och lärare sägs upp, kompetens försvinner och färre får möjlighet att studera i den tillåtande miljö som folkhögskolan utgör och som är en dörröppnare för fortsatta studier.

Möjligheten till det livslånga lärandet utanför akademi och prestationskrav är viktig för vår demokrati, för kulturen, för samhällsutvecklingen.

Folkbildningen ger ofta en andra chans och öppnar upp möjligheter för de som står utanför arbetsmarknaden, som behöver stärka sina språkkunskaper, och ger förståelse och glädje att utvecklas och växa som människa.

Studiecirklar hos studieförbunden ger pensionärer en meningsfull tillvaro efter arbetslivets slut och ger människor i alla åldrar tillgång till musik, hantverk, lokalhistoria och konst. Här i Östergötland kan vi börja oroa oss för om något studieförbund ens kommer kunna ha cirklar i till exempel Kinda, Ödeshög och Åtvidaberg. Detta då vi vet att deltagande i mindre orter och landsbygd är långt högre andel än i större städer, men det är också svårare ekonomiskt för studieförbunden.

Folkbildningen har haft och har en stor roll för integration. Ett uteblivet fortsatt stöd till folkbildningen i region Östergötland kommer få konsekvenser som kostar mer längre fram. Till exempel i form av arbetslöshet, försörjningsstöd, segregation och i förlängningen ökad rekrytering till de kriminella gängerna.

Med bakgrund av ovanstående undrar jag:

- Hur ser ni på regionens roll och ansvar för folkbildning och möjlighet till livslångt lärande i Östergötland?
- Kommer det regionala anslaget till studieförbund och Lunnevad folkhögskola påverkas av kommande besparingar?”

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 163

Per Larsson (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten skriver om vikten av folkbildning och det livslånga lärandet utanför akademi och prestationskrav, som är viktigt för vår demokrati, för kulturen och för samhällsutvecklingen.

Interpellanten frågar följande:

- *Hur ser ni på regionens roll och ansvar för folkbildning och möjlighet till livslångt lärande i Östergötland?*
- *Kommer det regionala anslaget till studieförbund och Lunnevad folkhögskola påverkas av kommande besparingar?*

Vi delar bilden av att folkbildningen via folkhögskolorna bedriver viktig verksamhet och att det livslånga lärandet blir allt viktigare i vår snabbt föränderliga värld. Folkhögskolorna ger ofta människor en andra chans. De öppnar upp nya möjligheter för de som står utanför arbetsmarknaden eller vill utvecklas och växa som människor. Folkhögskolorna har dessutom haft en viktig roll för integrationen.

Region Östergötland är huvudman för Lunnevads folkhögskola, den enda regiondrivna folkhögskolan i Östergötland. Skolans särskilda kurser hålls inom dans, musik och konst. Dessa kurser är förberedande innan fortsatta konstnärliga studier på universitets- och högskolenivå eller ger möjlighet att utvecklas estetiskt som människa, utan nödvändigtvis en målsättning att studera vidare på en högre nivå.

Studiecirklar hos studieförbunden skapar ofta meningsfull tillvaro och nya färdigheter, både för unga och inte minst för äldre som den vägen ofta hittar gemenskap och sammanhang. Bildningsförbundet Östergötland är ett regionalt samarbetsorgan för folkbildningen i Östergötland. De ska arbeta med folkbildningens gemensamma utvecklingsfrågor och stärka de folkbildningsorganisationer som är verksamma i Östergötland. Bildningsförbundet har fått ansvaret och uppdraget att hantera de medel som finns för utveckling av folkbildningsverksamheten i länet samt att fördela anslaget till studieförbundens regionala verksamhet. Uppdraget regleras i en tvåårig uppdragsöverenskommelse.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 163

När det gäller folkbildningens finansiering från region Östergötland så sker ingen neddragning. Vi har avsatt samma summor för 2024 som nuvarande år, både avseende mobilitetsstöd till folkhögskolor och medlen till Bildningsförbundet att fördela till studieförbunden. Verksamhetsbidraget till Lunnevals folkhögskola har liksom tidigare justerats upp med en indexuppräknings som kompensation för inflation. Dessutom har nämnden föreslagit att extramedel tillsätts för att skolan inte ska behöva göra den generella besparingen under kommande året.

Med detta sagt hoppas jag att det är tydligt att vi verkligen värnar och uppskattar folkbildningens verksamheter i allmänhet och Lunneval Folkhögskola i synnerhet.

Linda Sundregård (MP) tackar för svaret.

Även **Julie Tran (C)** och **Niklas Nåbo (S)** gör inlägg.

Interpellationen anses därmed ställd och besvarad.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 164

Anmälan av
medborgarförslagMedborgarförslag
Rutiner i riskbruk
(Missbruk och hög
konsumtion) av alkohol
har fungerat dåligt i
Region Östergötland

RÖ 2023/10655

§ 164

Göran Schedvin har kommit in med medborgarförslaget "Rutiner i riskbruk (Missbruk och hög konsumtion) av alkohol har fungerat dåligt i Region Östergötland".

Regionfullmäktige BESLUTAR

att lämna medborgarförslaget till regionstyrelsen för beredande av svar.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 165

§ 165

Avsägelse har kommit från:

Val och avsägelse av
ledamöter och ersättare
2023

RÖ 2023/236

Fredrik Landers (KD) som ersättare i regionfullmäktige.

Simone Öhrn (KD) som

- ersättare i regionfullmäktige,
- ersättare i trafik- och samhällsplaneringsnämnden,
- ledamot i regionstyrelsens beredning för omvärldsanalys och långsiktig planering.

Rebecca Roxvret (V) som ersättare i regionfullmäktige.

Emma Wahlström (V) som ersättare i regionfullmäktige.

Anita Grundström (S) som ersättare i regionfullmäktige.

Sara Eriksson (S) som ersättare i regionfullmäktige.

Christoffer Hagström (S) som ersättare i regionfullmäktige.

Sara Perlman (V) som vice ordförande i Patientnämnden Region
Östergötland.

Nathalie Pettersson (SD) som ersättare i Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Emelie Pernu (SD) som ledamot i behovsstyrningsberedning 4.

Torbjörn Pettersson (M) som nämndeman i kammarrätten i Jönköping.

Jakob Krabbe (L) som ledamot i stiftelsen Vadstenaakademien.

Regionfullmäktige BESLUTAR

att medge Fredrik Landers, Simone Öhrn, Rebecca Roxvret, Emma Wahlström, Anita Grundström, Sara Eriksson, Christoffer Hagström, Sara Perlman, Nathalie Pettersson, Emelie Pernu, Torbjörn Pettersson och Jakob Krabbe befrielse från uppdragen i fråga, samt

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 165

att begära omräkning hos länsstyrelsen efter Fredrik Landers, Simone Öhrn, Rebecca Roxvret, Emma Wahlström, Anita Grundström, Sara Eriksson och Christoffer Hagström.

Justering

--	--

Christina Andersson

PROTOKOLL
Regionfullmäktige

2023-10-04

§ 166

§ 166

Val och avsägelser av
ledamöter och ersättare
2023**Regionfullmäktige BESLUTAR**

att välja:

RÖ 2023/236

Monica Ericsson (V) till vice ordförande i **Patientnämnden** för perioden 2023-10-05–2026-12-31 efter Sara Perleman (V).**Gunilla Hellberg (SD)** till ersättare i **Hälso- och sjukvårdsnämnden** för perioden 2023-10-05–2026-12-31 efter Nathalie Pettersson (SD).**Gunilla Hellberg (SD)** till ledamot i **Hälso- och sjukvårdsnämnden behovsstyrningsberedning 4** för perioden 2023-10-05–2026-12-31 efter Emelie Pernu (SD).Ronny Dahlqvist (M) till nämndeman i **Kammarrätten i Jönköping** för perioden 2024-2027 efter Torbjörn Pettersson (M).

Delegera till regionstyrelsen att välja:

En ersättare i **Trafik- och samhällsplaneringsnämnden** perioden 2023-10-19–2026-12-31 efter Simone Öhrn (KD).En ledamot i **regionstyrelsens beredning för omvärldsanalys och långsiktig planering** perioden 2023-10-19–2026-12-31 efter Simone Öhrn (KD).En ledamot i **stiftelsen Vadstenaakademien** för perioden 2023-10-19–2026-12-31 efter Jakob Krabbe (L).**Jäv**

Oscar Strömblad (M) deltar inte i handläggningen och beslutet av val till Kammarrätten i Jönköping på grund av jäv.

Justering

--	--

Christina Andersson

2023-10-04

Informationer	§ 167 Regionfullmäktige noterar informationen.
---------------	---

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Underskrift 1

Namn: Nils Gustav Babtist
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2023-10-17 12:30:12 GMT+02:00
Transaktions-ID: 0f40666a4ed348858c27c5dd4458665f

Underskrift 2

Namn: Elvira Alfrida Wibeck
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2023-10-18 06:48:13 GMT+02:00
Transaktions-ID: 732a664bc87f42ac9af33aa6c903879d

Underskrift 3

Namn: Kaisa Maria Karro
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2023-10-18 10:48:09 GMT+02:00
Transaktions-ID: c201891b3654413ab5dcadd166ccf916

Underskrift 4

Namn: Christina Andersson
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2023-10-18 12:34:17 GMT+02:00
Transaktions-ID: a95de31f389047a4a4c4172d4892fb1d